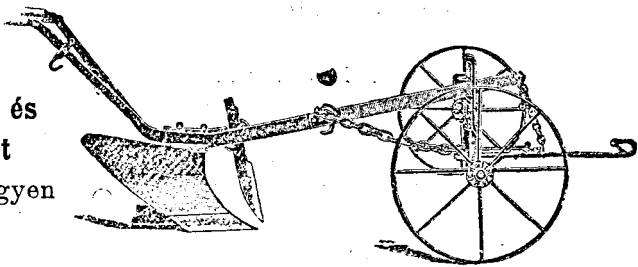

ERDÉLYI GAZDA

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hirneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczel-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
árajánlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyári raktára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**, Budapest, VI., Nagymező-utca 68. 1266

A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott

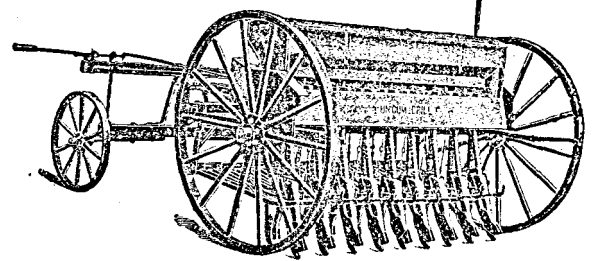
„UNICUM DRILL“

(sik és hegyes talajnak)

sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

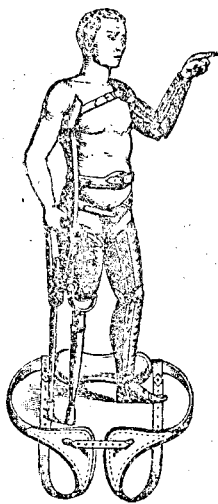
Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill“ vetőgép van forgalomban.

Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdátársainál az „UNICUM DRILL“ iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

Specialista sérvkötőkben!

KELETI-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelottával, a legtükételesebb a maga nemében!

Árak: Egyoldalu . . . 12 korona.
Kétfoldalu . . . 24 korond.
Tegyezenészeti gyáramban teljes jótállás és legutányosabb árak mellett készülnek továbbá:

műlábak és műkezek,
amputáltak részére.

Műfüzők és egyenestartók
ferdennöttek részére.

Járó- és támgépek
comb-, térd- és bokaizületgyulladásánál srb.

Haskötők gyomorhaj, vándorvese, köldöksérv és lógó has ellen. Görcsér harisnyák.

Legújabb 1905. évi körülbelül 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett küldök ingyen és bérmentve.

KELETI J. orvossebészeti műszergyáros Budapest, IV., Koronaherceg-u. 17.

1452 (a főtisztelendő Servita-rend zárdapalotájában)

Gyár: Központi városház. Alapítva: 1878

Riparia Portalis

= sima I-ső oszt. =
200,000 darab

szabályszerű hosszúság és vastagság mértével válogatva kifogástalan minőségben;

gyökeres II-od oszt.
200,000 darab

és erős fejlődésű akác kiültetésre
alkalmas, kapható:

Söpjng Endre

= szőlőoltvány telepén, =

Székelyhidon, (Biharvármegye.)

Kertész

ki a parkirésásban, gyümölcsfa-kezelésben jártas, azonnali belépésre kerestetik.

— Ajánlatok: —

Csomós Jenő gazdatiszt, Mező-Kapus címre küldendő.

1548

LEGJOBB TEJFÖLÖZŐ A BALTIK.

A Baltik-Separator legyőz minden tejfőlöző gépet. Ki separatort vesz és a Baltik iránt nem érdeklődik, az saját magát károsítja meg.

Árjegyzékünk, valamint a modern kézi-separatorokról irt bírálatunk érdeklődőknek ingyen és bérmentve rendelkezésre áll.

Patak Gusztáv Magyar Baltik-Separator

központ Budapest, VI. kerület, Andrásy-út 27. szám.

1538

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket.

Ifj, NAGEL OTTÓ könyvkiadóhivatalában Budapest,
VIII. ker., Múzeum-körút 2. szám (a Nemzeti Színház bérházában) megjelentek és kaphatók:

- Ahn Ferencz dr.** Gyakorlati tanfolyam a német nyelv gyors és könnyű megtanulására. Az eredeti után írta Nagy Lajos. 14-ik kiadás, magyar betűkkel 1 kor. 60 fillér.
- Angyal Ignác.** A kerékpár kezelése, IV. bővített kiadás, képpel 60 fillér.
- Gyulai Béla dr.** Nőnevelés. Utmutatás a nőnevelésben 1 kor. 60 fillér.
- Halász Sarolta.** Gyermekertek csokor. Dalok, szavalmányok, párbeszéddek és társasjátékok gyermekertek és óvodák számára. 2. javított kiadás, kötve 1 kor. 50 fillér.
- Hegyesi József.** Házi czukrászat. V. bővített kiadás. Diszkötésben 3 kor. — Előttek. IV. javított kiadás. Diszkötésben 3 kor.
- Hrbly Emil.** Tyúktenyésztés 3 kor. — Lúd- és kacsatenyésztés 2 kor. — Pulykatenyésztés 2 kor. — A baromfitenyésztésre vonatkozó általános tudnivalók 1 kor.
- Knorr Alajos.** Önüggyvéd, vagyis gyakorlati utmutatás jogüggyetek elintézésére, okiratok s beadványok szerkesztésére a legújabb törvények alapján, 450 iromány-példával. VI. teljesen átdolgozott kiadás. Füzve 10 kor. Vásonba kötve 12 kor. — Magyar általános levelező és házi titkár. Gyakorlati utmutatás a közéletben előforduló mindennemű családi és más levelek, kereskedelmi és üzleti fogalmazványok és folyamodványok helyes szerkesztésére. Számos példával felvilágosítva. Füzve 6 kor., aranyozott vásonkötésben 7 kor. 20 fillér.
- Kováry János.** Vadásznaptár 1905. évre. Diszcs vásonkötésben 1 kor. 60 fillér.
- Lakatos Károly.** Az erdei szalonka és vadászata. Füzve 4 kor., diszkötésben 6 kor. — A vadász mesterség könyve. Félbörkötésben 16 kor.
- Ploetz K. dr.** Elemi francia nyelv. Szerző »Elementarbuch« című művének 33-ik kiadása után átdolgozta Nagy Lajos. 2. javított kiadás 1 kor 60 fill. — Syllabaire français. A francia nyelv tanítás első foka. 3 kiadás. Átdolgozta Isoz Emil. Kötve 1 kor. 20 fill. — Conjugaison français. Második tokozat a francia nyelvtanításra, olvasókönyvvel és szótárral. Fordította Kubinyi F. A. Kötve 1 korona 60 fillér.
- Várad Antal dr.** Az esztetika rövid kivonata 1 kor.
- Vikár Béla.** Virágmesék. A képeket rajzolta Kreidolf Ernő. Gyönyörű színes művészi illusztrációkkal, a legszebb magyar képeskönyv 6 kor. 1450

Uj könnyű Zongoradarabok.

Paál Henr. Magyar Táncképek: Andalgó, Palotás, Toborzó 2 kor.

Poldini E. 6 Divertissement: Valse — L'accolade — Oiseaux de passage — Marche des liliputiens — Barcarolle — Temps pluvieux darabja 1 kor.

Siklós Albert. Suite Mignone Tereferé — Scherzo — Balon — Est a hegytetőn — Bölcsődal — Gavotte, darabja 1 kor.

Paál. 3 könnyű magyar ábránd. I—III. füzet à 2 kor.

Kiadja: **MÉRY BÉLA** zeneműkereskedése

BUDAPEST, Andrassy-út 12. 1462 II.

Söpjng Endre szőlőjvány-telepe Székelyhidon.

Eladásra kerül:

2 éves zöld ojtvány,

a mely idősebb ültetések hiányai pótlására is kitünő sikerrel használható.

Riparia Portalison, Erdei, Bakar, Bihari, Alanttermő Szlankamenka, Juhfark, Gohér, Olasz Rizling, Mézes, Ezerjő, Sárteher, Chasselas blanc és rouge, több elsőrendű fajban, Kadarka, Nagyburgundi, Oporto.

Rupestris Monticolán, Fehér Bakar, Ezerjő, Olasz Rizling, Szlankamenka, Chasselas, Oporto.

Fásajtvány:

Riparia Portalison, Casselas 6, Muskotály 9 fajban, Szemendriai, Calabriai, Argentini, Overnyi hamvas, Medoc noir, Génuai, Damascusi, Kossuth Lajos, De la Palestina, Ezeréves, Malakoff Usum, Delaware, Madelaine Angevine és Royale. Kecskescsü piros, fehér és kék színben.

Rupestris Monticolán, Olasz Rizling.

Amerikaiakból:

Riparia Portalis, sima (I. oszt. 200,000 drb. valamint gyökeres II.) leszállított olcsó áron.

Rupestris Monticola sima és gyökeres.

Sima vesszőmet vastagság és hosszúságmérő pontos használatával napszámban kellő ellenőrzés mellett vágatom, úgy, hogy annak minden szála beoitható.

Európaiak:

Bakar, Olasz és Rajnai Rizling, Sárteher (Alföldi), Tramini, Oporto, Carbenet franc és Sauvignon sima és gyökeres.

Erdei, Ezerjő, Zöld-Szilvániból, sima Összes említett fajtákból számlanként kiválogatott ojtóvesszőt is szállítok.

Több elsőrendű fajta Chasselas, Damascusi, Passatutti, Muscat Lunel, Muscat Ottonel és 20 fajta különleges csemegéből gyökeres fajtisztán.

Delaware.

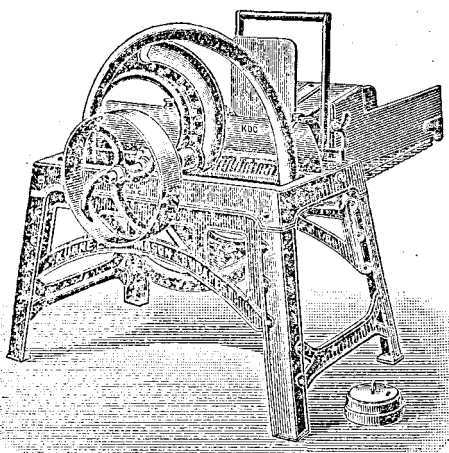
Ezen, utóbbi időben igen keresett fajtából (a melyet éppen ezért a hozzá hasonló Othelloval, sőt akárhányszor esetben közönséges európai vesszővel keverve kap a rendelő) úgy sima, mint gyökeres vesszővel abszolút fajtisztán szolgálhatok. Bormintát külön e célra szolgáló fadobozban 1/4 vagy 1/2 literes üveggel 1 illetve 2 kor. ellenében szállítok.

Saját termésű 1904. évi piros és 1901., 1903. 1904. évi érmelléki fehér borral 50 litertől felfelé szolgálhatok, 1/2 liter minta 1 kor.

Összes cikkeknek a telepen leendő átvásztásába készséggel beleegyezem.

Árjegyzékemet, mely az idősebb ültetések hiányai pótlásának biztos sikerrel járó egyszerű módját s a Delaware részletes ismertetését tartalmazza, ingyen és bérmentve küldöm meg. 1510

Allást keres szerény igényű, nőtlen okleveles g zdász és szőlész, ki a tehenészetben és hizlalásban is jártas. **Czim a kiadóhivatalban.** 1523.

Legújabb, könnyű hajtású, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírású „TUBULÁR” tejfőlöző gépek kézi és gőzhajtásra, Szecskaavágó és Répavágógépek elismert, gondos kivitelben készülnek

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN.**

Kiváló munkabírású „RAPID” daráló gépek és TENGHERI MORZSOLÓK kézi és erőműhajtásra.

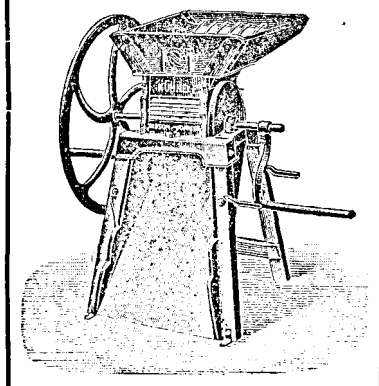
— Burgonyamosó és osztályozó gépek, —

TAKARMÁNYFÜLLESZTŐK, TELJES TAKARMÁNYBEREN DEZÉSEK, EKÉK, BORONÁK, ROSTÁK, KONKOLYOZÓK,

Bevált hirneves „**MOSONI DRILL**” tolókerekcs rendszerű sorvetőgépek.

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.**

1333

Négyes-kocsist keresek, jó bánásmódorú, tanítani tudó, szerény, szolid, józan és megbízható. Czimem: „T.-nak, post. rest. Borosjenő (Nagytamánd),” 1526 hova önleírását és igényeit tudassa.

Sárga Orpington keltető tojásokra megrendeléseket elfogadok. A tojások ára darabonként 1 korona. Legkisebb megrendelés 12 drb. Csomagolás külön e célra készült ládikában 1 korona

A vételár és csomagolási díj előre beküldendő. — Cim: (1507.)

Ordódyne Mailáth Gizella
BUDAPEST, IV., Múzeum-körút 7. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A földbirtok árának befolyása a gazdaság intenzitására. I. Kovács Gábor	183
Válaszok a „Tapasztalataim a répalevél bevermelésnél” című közleményre. — Balogh Gergely, Lőfi Endre.	184
Vermelt kukoricaszár s annak téli takarmányozása. Mártonffy Emánuel.	185
Az Ásványi-féle betét a kukoricaszár tépése és szecskázására.	186
Háztartás:	
A faggyú. — Üvegragasztó. — Hollandi hússaláta. — Szappanhulladék felhasználása.	186
Egyleti élet:	
Meghívó az E. G. E. rendes évi közgyűlésére.	187
Kormányintézkedések:	
Pályázati hirdetés.	187
Vegyes közlemények:	
Az új földtelhermentesítés kérdéséhez.	187
Piaci és vásári ártudósítások.	171
Hirdetések	

A földbirtok árának befolyása a gazdaság intenzitására.¹⁾

I.

Ha a földjáradék keletkezését kutatjuk, nem nehéz belátnunk, hogy ez a termelési költségek közötti különbségre vezethető vissza.²⁾ A termelési költségek különbözőségét pedig valamely földbirtokon első sorban a föld természetes használati értékének tényezői: a föld termékenysége és geographiai helyzete okozák.³⁾ A föld termékenysége azonban a legtöbb esetben összefüggésben áll a gazdaság intenzitásával, a birtok helyzete pedig szintén befolyással bírhat a művelés intenzivebb vagy extensivebb mértékére s így a földjáradék szempontjából sem lehet közömbös az intenzitás kérdése.

Nem lesz azonban fölösleges e helyen arról szólnunk, hogy mi a lényege a gazdaság intenzitásának? Nem fölösleges ez azért, mert egyes, gyakran kiváló hírben álló mezőgazdasági vagy nemzetgazdasági írók munkáinak olvasása közben igen gyakran arra a meggyőződésre juthatunk, hogy az egész intenzitási elméletet, s főleg Thünen korszakot alkotó munkáját az „isolirter Staat“-ot még ma is félreértik és helytelenül értelmezik.

Elismert tény, hogy az egyes birtokosok a legkülönbözőbb gazdasági rendszerek mellett gazdálkodnak, elismert tény, hogy még az egy-egy összefoglaló osztályba sorozható egyéni gazdaságok is annyira változatosak, miszerint éles különbséget lehet tenni közöttük, de általános az jellegzetes vonásokat mégis mindenkor fel fogja tüntetni az a fok, amelyen a gazdaságban alkalmazásba vett munka értéke nyugszik. Így, ha a területegységre vonatkoztatott tőkehasználat, illetve a területegységenként alkalmazásba vett munka

¹⁾ Részlet egy nagyobb tanulmányból, mely a földjáradék és az intenzitás egymásközötti viszonyát tárgyalja, s főleg Thünen elméletével foglalkozik.

²⁾ Erre Anderson mutatott rá legelsőbben 1777-ben „An inquiry into the nature of the corn laws” című munkájában. Malthus (An inquiry into the nature and progress of rent and the principles, by which it is regulated. 1815.), Ricardo (Principles of Political Economy and Taxation. 1817) és Thünen (Der isolirte Staat in Beziehung auf die Lanpwirtschaft und Nationalökonomie etc II. kiad 1842) etc. ezt mind elismerik.

³⁾ Thünen szavai is mutatják: Die Landrente eines Guts entspringt aus dem Vorzug, den es durch seine Lage, oder durch seinen Boden besitzt. Der isolirte Staat in Bestehung auf die Landwirtschaft und Nationalökonomie stb. II. kiadás. Rostock 1842.) I. rész 223. old.

mértéke nagyobb, intenzivebb üzembről, belterjes gazdaságról szólnunk, ellenkező esetben pedig, ha a területegységre eső üzemtőke mértéke alacsony, extensiv külterjes üzembről.

Ez a gazdaság intenzitásának egyedüli ismertető jele, nem pedig az, amit igen sok szakember ennek vél: az üzemtőke és a föld mint tőke, értékének egymáshoz való viszonya. Az egyedül mértékadó az intenzitás fokának megállapításánál csakis a terület egységre vonatkoztatott üzemtőke abszolút nagysága.

És ime, báró Goltz Tivadar, a bon-poppelsdorfi gazdasági akadémia igazgatója úgy nagy munkájában, mely „Handbuch der landwirtschaftlichen Betriebslehre” címen 1886-ban jelent meg, mint a Schönberg-féle kézikönyv II. részében kiadott tanulmányában határozottan úgy állítja oda az intenzitást, hogy annak ismertető jele „wenn im Verhältniss zum Wert des Grundkapitals das Betriebskapital hoch, extensiv dagegen, wenn das Betriebskapital niedrig ist. (73. old.) Épp így adja a jenai akadémia igazgatója, Edler az intenzitás defínióját, amely szerint: „extensiv ist die Wirtschaft, wo das Betriebskapital gegenüber dem Grundkapital niedrig ist.“ — Roscher, — aki „Ideen zur Politik und Statistik der Ackerbausysteme” című értekezésében (Archiv für politische Oekonomie 1845.), majd később rendszeres munkája második kötetében Thünen megjegyzése szerint az „isolirter Staat” alapgondolatát először értette meg valójában, sem adja az extensiv és intenziv gazdaság kimerítő meghatározását, csak annyit mond, hogy: „De Ackerbausysteme, welche den Factor der Natur möglicht ungemischt wirken lassen, nennen wir extensive; diejenigen, welche an Grundstücken möglicht zu sparen suchen, intensive.“ Roscher e meghatározása bár nem kimerítő, mégis jobb és elfogadhatóbb mint a Goltz báróé vagy Edleré, avagy egy egész csoport újabb nemzetgazdasági íróé, mert nem köti magát a föld és az üzemtőke értéke közötti semmiféle arányhoz, amelyet ezek az intenzitás mértékére irányodnak felvesznek.

Hazai íróink közül Kautz Gyula, bár több helyen szól „Nemzetgazdaságtan“-ában

⁴⁾ Előadásai után készített jegyzetém az 1902—903. tanév nyári semestereből.

⁵⁾ Nationalökonomik des Ackerbaus. 23. §. bevezető sorai.

**Jobb
és megbízhatóbb
magvak**

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari

magkereskedése

Budapestén

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJEGYZÉKEK

ingyen és bérmentve küldetnek.

Megbízható tisztaságú és csiraképes

gazdasági-, konyhakerti- és dírágmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

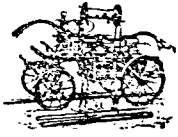
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

KÖHLER ISTVÁN tűzoltószerszám-, szivattyu- és gépgyára

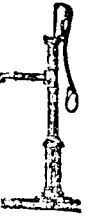
1466

(ezelőtt GEITTNER és RAUSCH-czég tulajdona)

Gyár: X., Kőbánya, Felső Vaspálya-utca 5. BUDAPEST, Iroda és mintaraktár: VII., Erzsébet-körút 34.

Fecskendők, kútszivattyúk, szivó- és nyomó-tömlők, létrák, fáklyák jelző szerek, egyéni felszerelések. — Árjegyzék és költségelőirányzatokkal díjmentesen szolgál.

az extensiv és intensiv rendszerről (pl. 110. és 116. old.), meghatározást csak annyiban ad, hogy kijelenti, miszerint a „külterjes rendszer leginkább a természetere támaszkodik.“ Földes Béla nagy munkájában szintén nem ad kimerítő definitiót: „A termelés azon rendszere, mely főleg a természetre támaszkodik, külterjesnek, azon rendszer pedig, a mely a tőkére, vagy a munkára, vagy pedig mind a kettőre támaszkodik, belterjesnek nevezetetik.“⁶⁾ Mezőgazdasági íróink közül Thüent, úgy látszik, Hensch Árpád értette meg legjobban, aki „Jószágkezelés- és berendezéstan“ című (1894.) munkájában a Thüenn-féle elmélet keretében mozog.⁷⁾

Az intenzitásra egyedül mértékadó csakis a területegységre vonatkoztatott üzemtőke abszolút nagysága. Csakis így lehet, ily alapon megérteni a Thüen-féle elméletet a maga nagyságában, melynek kiindulási pontja az intenzitás mértékének meghatározásánál sehol sem visz a föld értékének, mint az intenzitás fogalmának megállapításához szükséges faktornak a vizsgálatba való bevonásához. A Goltz báró és társai defintiója alapján ellentmondó következtetésekhez juthatni;⁸⁾ az pedig természetesen más kérdés, hogy lehet-e az „intensiv“ és „extensiv“ fogalmakat abszolút értelemben használni, mert nagyon könnyen megérthető, hogy ott, ahol váltógazdaságra tértek át, ott a háromnyomású gazdaság már az extensiv üzem jellegét ölti magára, s természetes, hogy egy és ugyanazon gazdasági rendszerben is lehetséges intenzivebb és extensivebb alak, mert, aki a legelőgazdaságnál a 10 forgó közül négyet legelőül ugaron hagy és csak hatot használ szántóföldnek, az extensivebben gazdálkodik, mint az, aki ugyanezen gazdasági rendszerben csak két forgót hevertet ugar gyanánt.

Az intensiv gazdaság nagyobb termelési költségeket, mint Földes oly találóan mondja,

⁶⁾ Társadalmi gazdaságtan. II. kiadás. I. rész 146. oldal

⁷⁾ Idézett munkája 168. és következő old.

⁸⁾ Például azt a gazdaságot, melynek egy-egy holdjára 100 korona átlagos üzemtőkét vettünk alkalmazásba, e szerint intenzivebbnek kellene mondanunk, mint azt, mely holdankint — mondjuk — 210 korona átlagos üzemtőkével rendelkezik, mivel ha az előbbi esetben a föld értéke holdanként 300, az utóbbiban pedig 700 korona, az üzemtőke és a föld értéke közötti viszonyt amott a 33,33%, itt meg csak a 30% fejezi ki.

nagyobb termelési „áldozatokat“ tétel fel, mint az extensiv, legyen az előbbi akár tőke, akár pedig munkaterjes; de a nagyobb áldozat kell, hogy kiegyenlítését találja az állandóbb tiszta hozadékban. Azonban a csökkenő produktivitás törvényéből folyólag természetes, hogy csupán akkor lehet értelme az intensiv gazdálkodásnak, ha az ily termelésből származott értéktöbblet, szemben az extensiv gazdasággal, a belterjes gazdaság okozta költségtöbbletet, a nagyobb áldozatokat megtéríti, vagyis a termelés „innen marad az ökonomiai határon“. A „law of diminishing returns“, a csökkenő termelékenység törvénye képezi az intensiv termelésben, ennek a végtelenségig való terjesztésében az egyedüli gátat.

A csökkenő termelékenység törvényét azonban annak a pontnak is tekinthetjük, amely az üzem intenzitása és a földjáradék között fennálló összefüggést még szorosabbá teszi, mert ezen a ponton kell a gazdaság intenzitása és a földjáradék kölcsönös egymásra hatásainak szükségképpen áthaladni. A mezőgazdasági üzem intenzitása a csökkenő termelékenység törvénye következtében hat be a földjáradék eltolódására, ami természetesen nem mondja egyszersmind azt is, hogy a járadék emelkedésére vagy csökkenésére egyedül csak a gazdálkodás intenziv vagy extensiv volta birna befolyással. Az az ökonomiai határ, amelyen túl a termelékenység s a hozadék csakugyan csökken, ahol a termelésre fordított áldozatokkal már nem áll arányban a hozadék — az nem valamely fix, állandó, hanem a termék piaci ára után igazodó határvonal. Itt a punctum saliens: a csökkenő hozadék törvényeinek hatása csakis akkor áll be, ha a piaci ár egy bizonyos színvonalon alól marad. Ez: a termelvények piaci árának kérvése a legfontosabb kérdés az intenzitás és a földjáradék egymásra gyakorolt hatásának vizsgálatánál.

Mi azonban e helyen, miután terünk azt meg nem engedi, mellőzzük a piaci áralakulás befolyásának vizsgálat alá vételét és egy eddigelé kevesebb figyelemben részesített kérdés felé fordulván, azt kutatjuk, hogy minő hatása van a földbirtok árának, s ez ár hullámzásának az üzem intenzitására és általa a földjáradéokra?

Kovács Gábor.

Válaszok

a »Tapasztalataim a répalevél bevermelésnél« című közleményre.

Megvallva az igazat: répalevelet én sem vermeltettem. Hanem csalamádét, bükkönyt, lóherét s más szálas zöldtakarmányt igen gyakran, melyek rendesen sikerültek is.

Az uradalomnak az egyik, kezelésem alatt levő gazdaságában évek óta termelek cukorrépat. A szedés alkalmával levágott leveles répafejet (répatarlót) a fagyos idők beállta előtt igás, tenyész-szarvasmarhákkal meg szoktam etetni. És pedig azon egyszerű okból, mivel azon őszön a répaszedés ideje alatt másféle zöldtakarmányaink mind elfogytak. És továbbá még azon okból is, mert költségesnek találtam annak télire való eltevését oly időben, amikor a legtöbb, értékes, de sűrű munkák azon időben szoktak összehalmozódni. És még az is, hogy az istállón, s folytonosan nagy munkát végző igás ökreinkkel nem kell megétetnünk a téli, már száraz takarmányunk bizonyos részét, de miután a múlt évben nagyon kevés takarmánykészletünk nekünk is csakúgy miut másoknak; kénytelen voltam póttakarmányról is gondoskodni. Többek között a cukorrépatarlót is el-tétettem télire.

Az eljárás nagyon egyszerű. Sok gazda nagyon jól tudja; de azoknak, kik még nem tudják, röviden elmondom, úgy, ahogy én a múlt évben a cukorrépatarlót összehordtam.

Én egy eddig répaszedetnek használt 20 méter hosszú, 4 méter széles és 1 méter mély teknő alakú gödröt kitakarítottam, illetve átalakítottam. T. i. ama gödörnek mind a négy szembe fekvő párhuzamos oldalait függőlegesre, a fenekét vízszintesre csiszoltattam, vagyis egy szabályos négyszögű ládához hasonlóvá alakítottam. És pedig azért, hogy az önsúlyánál fogva is lefelé nyomuló kérdéses répahulladék minden oldalról egyenletesen tömörülhessen a gödörbe; mert egy alkalommal a teknő alakú gödörnél a rakás alkalmával előfordult az az eset, hogy a takarmány a gödör szélén a legelső réteg kinyomult — mert rakás közepére több jutott s így gyorsabban is súlyosbodott a fenék felé. Az így félre nyomult részeket azonnal le is vágattam s félhanyattam a kazal tetejére; s ha ott hagytam volna, elpusztult volna. A gödör két végén a földet menedékesre vágattam, hogy a szekerek a hordás alkalmával a répakazalra mehessenek s onnan könnyen ki is mehessenek s a szekerek súlya gyorsítsa a rokkantást. A kazalra a hordáskor csak négy embert rendeltem, kik rázogatóva terítették a répahulladékot, hogy minden helyre egyenletesen jusson. Mikor a rakás a föld színét elérte, a fo-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betétkeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Ártraktárral (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

Legnagyobb választék és legjutányosabb árián kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

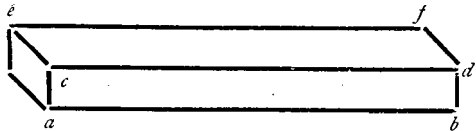
Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget, szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

gatok arra többé nem mentek föl, hanem oldalaihoz állva hányták tovább mindaddig, míg az egész rakomány a gödör fenekétől 5 méter magasra emelkedett. Utoljára a béresek s azok kíséretében a kazal jól megtapodták. Az így bevégzett kazal 10 napig földeletlen maradt azért, hogy az időnkénti nyomulás által annyira süllyedjen alá, hogy a szekérral odahordott földet a béres is könnyen fölhányhassa a kazal felső felületére, s így kevesebb költségbe is kerül a földelése. Én aztán a szénakazalok tetejéről lekerült száraz sáttal 30 cm. vastagnyira beföldeltem, jól megtapodtattam, s erre aztán jött 35—40 cm. vastag földréteg. A nyomulás, illetve a préselés folyamata 2 hónapig tartott, amikor az egész takarmánytömeg magassága egy méterre apadt.

A kazal rakásánál a fő figyelem az legyen, hogy minden szembe fekvő oldalokkal párhuzamosan haladjanak fölfelé a rakás alkalmával, vagyis a fenék területén elhelyezett takarmány tereméje akkora legyen, mint a felület térfogata. Például amint ezen ábránál látható: *a, b, c, d*, alsó terület térfogatának

akkorának kell lennie, mint a *c, d, f, e*, felső terület térfogata. A gödör hossza, melybe a répahulladék rakatott, 20 méter, szélessége 4 méter, tehát a térfogata $(20 \times 4) 80$ m³ méter, a köbtartalma pedig, amidőn az 5 méter magasságra emelt kazal egy méterre szállott, 80 köbmétert tenne $(80 \times 4 \times 1)$.

Azonban lehet ennél nagyobb, vagy valamivel kisebb rakomány is. Megjegyzem, minél nagyobb térfogattal bír valamely zöld takarmányos kazal, annál biztosabb, illetve annál sikerültebb póttakarmányhoz jutunk.

Azonban nem zárom ki azt sem, hogy a föld felszínére is ne lehessen oly módon, mint ahogy leirtam, takarmányunkat biztosítani. Legtöbb gazda ez utóbbi módszert gyakorolja, de én, szerény nézetem szerint, biztosabbnak tartom az általam fent jelzett mód szerinti elrakást. És pedig azért, mert nemcsak a felső felülete kap földtakarót, hanem mindenik oldala; amennyiben a rakományunk összetömörülésének befejezése után a föld színéig ér, s így minden oldalról nagyobbára légmentesítve van. De ha nem érné el a föld színét a rokkadás befejezése után sem, vagyis ha nem süllyedne annyira le, hogy mindenütt érintené az oldalfal, akkor a takaratlan maradt részeket szalmával vagy odahordott földdel pótoljuk.

Amely napon Barra Mózes jelzett cikkét olvastam a lapban, még azon órában megrendeltem egyik uradalmi gulyásnak, hogy kezdje meg az általam már említett, repatarlóval telített vermet s étesen belőle. Én is megjelentem. Reményem telje-

sült. A felső réteg kissé barna. Az alábbi zöldes sárga. Az alsóbb rétegek egészen élénk, vagyis természetes zöld színűek. Az ökrök, tehének, mint bármely más egészséges száraz és zöldtakarmányt jó ízűen fogyasztották el.

Hanem még annyit válaszolok, hogy száraz takarmányt zöld takarmánnyal, pláne csupán répalevéllel több időre elvermelni vagy egyáltalában téli fogyasztásra raktározni nem célszerű. Csak akkor találom helyesnek, amikor 2—3 nap múlva bizonyos fokú erjedési folyamat alatt a tápanyagok emészthetősége bekövetkezett s azt mindjárt fel is étetté. Például hizlalások alkalmával szoktam polyvát, szénaszecskát, cukor-takarmány-répaszeletet tengeri liszttel füllesztetni, amely keveréket akkor fogyasztottak el, amíg azon takarmányok erjedési folyamata nem ment át túlságba, vagy közönségesen kifejezve, nem romlott el annyira, hogy erős, kiállhatatlan szaga miatt is semmiféle állat nem eheti meg.

Én azt hiszem, hogy a fölsoroltakban Barra kérdéseire megfelelttem. Ha csakugyan még más gazdatársam ennél jobban megfelelt, vagy meg fog felelni, már rám nézve is nagyon jó szívességet teljesített vagy teljesítend. Mert hát az eszme-cserék is tanítanak.

Radnóth.

Balogh Gergely.

Az Erdélyi Gazda 10. számában Barra Mózes „tapasztalatait a répalevél bevermeléséről” leírva, panaszkodik, hogy marháit nem eszik meg. Erre nézve, miután arra hívja fel a gazdákat, hogy e lapba közöljék válaszukat, én leírom az én véleményem és az én répalevél eltevési módomat.

A répalevél eltevése kétféleképpen lehetséges, veremben és egyszerűen földszint kazalba rakva. Én mindkettőt próbáltam, mindkettőt jól sikerült, mindkettőt megették állataim, de azért a földszint kazalba rakást célszerűbbnek tartom azért, mert nem olyan szagos, szinte kellemes illata van, s az állatok jobb szívvvel megeszik. Barra úr helyesen rakta össze a répalevélét verembe, csak a buzapolyvát és töreket nem kellett volna közé rakni, mert az rontotta meg. Ha csak tisztán a répalevelet rakja verembe az általa írt módon és leföldeléssel, úgy sikerült volna, csak a leföldeléssel kell szabály szerint dolgozni, ugyanis mikor 25—30 fokra felmelegedett, akkor kell a földet rárakni először egy vékony réteget, később 1—2 nappal még egy réteget.

Én éppen most etetem 49 darab tulokkal a földszint összerakott répalevelet, melyet következőképp raktam össze 20 hold cukor-répának leveléből, mely levelek répafejjel együtt voltak a répáról levágva. 5 méter széles és 8 méter hosszú kazal kezdetteru, alája persze egy kis szalmát téve s ügyelve, hogy egyenlő taposással egyenesen emelkedjen minden oldal, egy nap összeraktam az egészet, 4 méter magas kazal jött ki, melynek közepét kissé dombosan rakva, beszalmáztam a tete-

jét s úgy hagytam 48 óráig. Akkor tettem rá 0.25 méter vastag földréteget, ettől számított 48 óra múlva újra 0.25 méter vastag földet, s ezen eljárásom után kitűnően sikerült s annyira szeretik tulkaim, hogy a mostani szűk takarmányvilágban, mikor pláne heverő marhával csak töreket és polyvát etetünk, mióta megkezdtem a répalevél-adagolást, egyebet nem is akarnak enni — s így most már itt van helye a polyva és törekelői összevegyítésnek nem a berakásnál — tehát adagolás előtt össze rázatom a répalevelet polyva és törekel s kitűnően eszik s ahogy cselédeim mondják, még kinyalják a jászot utána. Minden-

esetre az összerakásnál ügyelni kell arra, hogy a répalevél ne kerüljön a kazalba földesen, hanem jól megrázva tisztán s az elfonnyadt, megszáradt levelet is ne rakjuk közé, hanem csak ami zöld és nyers. A leföldelést pedig a felmelegedés után azonnal, mielőtt még erjedésbe menne a répalevél kell eszközölni, hogy azt megakadályozza. A Barra úr berakásánál az lehetett az ok, hogy úgy a répalevél, de inkább a közzétett törek kezdett erjedni vagy jobban mondva elrothadt. Földszint összerakásnál annyi hátrány van, hogy a szélein kerekén elrothad 10—15 centiméternyire, de ez egy nagy kazalnál kevés percent, ezt azonban kipótolja az az előny, hogy nem oly szagos, mint a bevermelt és könnyebb a vele való bánás, nem kell veremből kihányni, a földet is csak letaszítja róla s egyszerűen könnyebben hozzájut az ember etetéskor.

Bethlen-Szt.-Miklós.

Lófi Endre.

Vermelt kukoricaszár s annak téli takarmányozása.

Az „Erdélyi Gazda” folyó évi február hó 26-iki számában közre adtam a „Bevermelt szilvamoslék, mint sertés takarmány” című közleményemben, a vermelés keresztültvitelét s annak takarmányozásával elért eredményt, jelen cikkemben röviden vázolni akarom a kukoricaszár bevermelésének a lapusnyaki uradalomban alkalmazott módját, valamint a vermelt szecska etetése által elért eredményeket.

Ugyanis az ideai szűk esztendő kényszerítő hatása alatt a gazda, minden elképzelhető módon, csak arra törekedett, hogy nagyon is szűkben levő takarmánykészletét valamiképp szaporítsa, quantumát nevelje.

Ki gondolt volna eddig arra, hogy a szőlővenyigét, vagy az acélrugós kultivátorral kitépott tarlót, különböző eljárások alá vetve s póttakarmányok hozzáadása által, állatai számára élvezhetővé tegye.

De az általánosan takarmányozásra használt kukorica szárra sem fordítottunk eddig figyelmet. Őszszel levágtuk, betakarítottuk, kúpokba raktuk s télen rágott belőle a marha amennyi neki jól esett s a többi, mint ízék az alomba, onnan a trágyára került.

Szalay Gyula

Műszaki-gazdasági cikkek, gépolaj és
vetőmagvak

nagykereskedése,

Budapest, V., Perczel Mór-utca 2-ik szám.

Legjutányosabb árak mellett szállit: *arankamentességre* államilag

ólomzárolt Lóhere és Luczernamagot,

bármilyen kis mennyiségben is, eredeti queadlinburgi

Répmagvakat, Bükkönyt, Nyulszapukát

s mindennemű takarmány- és gyepfümagot, ugyszintén

GÉPOLAJOKAT, KOCSIKENŐT, ZSAKOT, PONYVÁT,

LÓPOKRÓCZOKAT

s minden egyéb gazdasági cikket.

1459

A kukoricaszár téli elraktározásának a legtöbb módját megkíséreltük s eddig, mint a leginkább bevált eljárást, a szárnak kazalra rakását alkalmaztuk, amely eljárás mellett igaz, hogy az elromlás a minimumra redukálódott, mind amellet a legjobb szárból is állataink csak a levelet, címert, szóval a gyengébb s puhább részeket értékesítették, mint takarmányt.

S így ment biz' ez mindaddig, míg végre beköszöntött az idej szűk esztendő, s most már nem nézhettük behunyt szemmel, hogy mint megy — a különben télire teljesen jól el tett — kukoricaszárunk igen nagy % - a, mint ízék, veszendőbe.

Jól tudtuk azt, hogy a takarmány mérge drága lesz, s valaha kellett, úgy most igazán szükség van arra, hogy a rendelkezésünkre álló készlettel gazdaságosan bánjunk. elhatároztuk, hogy tengeriszárunk egy részét, az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok”-ban Rothmeyer jószágkormányzó úr által ajánlott, bevermelés útján raktározzuk. És mert a kukoricaszár bevermelésénél némi módosítást szükségesnek láttunk, nem tartom hiábavalónak az általunk végzett bevermelés rövid leírását s ismertetését, mielőtt a kukoricaszár behordása kezdetét vette volna, eleve készítettünk — talajviztől mentes helyeken — vermeket, 2 m. széles, 8 m. hosszú, 1½ m. mély nagyságban.

A szárat egyenesen, egy felszerben felállított s benzínmotor által hajtott szecska-vágóhoz szállítottuk, ahol az 2 hüvelyk rövidre felszecska-vágott s mint ilyen — nagy polyva hordó kocson — a veremhez lett fuvarozva.

A verem fenekére, 50 cm. vastag, egyenletesen elteregtetett szecska réteget tettünk s azt 2% - os sósvizel — rózsával felszerelt öntözőből — meglocsoltuk, 1 □ méterre 3 liter sósvizet számítva, s azután alaposan letiprattuk.

Lataposítás után újból egy réteg szecska jött meglocsolva s e műveletet folytattuk, míg a szecska a föld színe felé nem emelkedett 1½ méter magasságig.

A bevégzett szecska vermet 25 cm. vastag szalmaréteggel lefedtük, de nem földeltük be.

Megjegyzendő, hogy egy-egy verem megtöltését 2—3 nap alatt végeztük, hogy az alapos felmelegedést ez által is elősegítsük.

Midőn a szecska a veremben 45—50 fok Celsiusra felmelegedett, lehető gyorsan beföldeltük 50 cm. vastag földréteggel.

A földet szintén letiprattuk, mi által a földrészcsek közül a levegőt kiszorítjuk.

A verembe helyezett szecska melegségi foka a kazalhőmérővel, de más közönséges hőmérővel is könnyen ellenőrizhető.

Az ily módon vermelt szecska 8 hét múlva már etethető, mely idő alatt az erjedési processus teljes befejezést nyer.

A jól kiejert szecska színe barnás sárga, selyem fényű, puha tapintatú, kellemes gyenge savanykás ízű és szagú takarmány, melyet a marha rendkívül szeret s mohó étvágygyal fogyaszt el.

A szecskazott kukoricaszár feltakarmányozását megkíséreltük különféle képp.

Etettünk frissen vágott szecska, 48 órai takarmánykamrába történt önfüllesztés útján elkészítve, tisztán répával keverten, továbbá

búza, zabpolyvávali fülletve, sósvizel öntözve stb., de egyiket sem fogyasztották állataink oly szívesen s oly jó étvágygyal, mint a vermelt kukoricaszecskát.

Ami a napi adagolás nagyságát s mennyiségét illeti, legmegfelelőbbnek bizonyult naponként 1000 klgrm. élősúlyra, 30 klgrm. mely mennyiséget minden izék hátrahagyása nélkül jó ízűen elfogyasztják.

Az említett mennyiséget reggel s este adagoltuk, két egyenlő részben. A reggeli után kevés szénát, az esteli szecskaadag után jó minőségű buzaszalmát ad libitum.

Megengedem azt, hogy az általam felsorolt esetési módban, a theoria által előírt, s szükséges tápanyagok helyes aránya talán nincs meg, de, hogy az a gyakorlatban teljesen bevált, az factum, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a bevermelt szecskaival etetett állataink nemcsak hogy kiteleltek, hanem jó kondícióban vannak, sőt mondhatnám, meghiztak.

Az idén elért s teljes megelégedésünkre szolgáló eredmény tehát arra indította az uradalmat, miszerint jövőre 2 nagyobb kiadású szállítható szecska-vágót szerez be, amelyeket a veremnél motor által fog hajtani — mi által a szecska a veremhez való fuvarozása, miként azt az idén tettük, elesik — s 200 kat. holdon felüli tengeri vetésünk összes szárhozamát bevermeljük, mely eljárás egyszerűsége mellett, a lehető legjobb aránylag a legolcsóbb s ha csak kevés is ügyelünk a bevermelésre, feltétlen megbízható is.

A felsoroltakból levonva magunknak a konzequentiát, megállapíthatjuk azt, hogy:

1. A tengeriszár télire való elrakásának legbiztosabb s legjobb módja, a bevermelés.

2. Mondhatni, állandóan biztos, nagytömegű s jó takarmányt nyerünk, a kukoricaszár szecskaiban.

3. Nagyobb állatállományt leszünk képesek kitelelteni, általában tartani, aminek természetes folyamánya, hogy nagyobb mennyiségű trágyát nyerünk, mi által földjeinket is jobb erőben tarthatjuk, s ezáltal állandó nagyobb jövedelmezőségét biztosíthatjuk.

Igy tehát azt hiszem, hogy mérlegelve az előnyöket, mindenki csak a bevermelés hasznossága mellett dönthet jóllehet a bevermelés némi költség többletet jelent szemben a kukoricaszár egyszerű elrakásával.

Végre, midőn az általunk alkalmazott bevermelést, s az eltett szecskaival elért eredményt közlöm, egyrészt némi szolgálatot vélek tenni tisztelt gazdatársaimnak, másrészt magam is aláírom s megerősíteni igyekszem Rothmeyer jószágkormányzó úr által a bevermelés előnyössége mellett felhozott érveit, a melyet őszintén megvallva, annak idején magam is kételkedő Tamásként fogadtam.

Mártonffy Emánuel
gazdatiszt.

Az Ásványi-féle betét a kukoricaszár tépése és szecskaadására.

A szakcsajtó beszámolt a palicsi gépbe-mutatásról, melynek szenzációja az Ásványi-féle kukorica-szecska- és tépőgép betét volt. A betét nyitása az, hogy a dobnak vázára a dobverő lécek helyett hosszabaa hajlított si-

nek vannak rászerezve. A sinnek felhajlított lapja ki van élesítve.

A kosár felső részén a lécek sűrű ék-alakú fogakkal vannak ellátva, a melyek lapjukkal állanak, a dob forgása irányába felé. Ellenben a kosár alsó részén a lécek hosszában vannak élezve. A hosszas próbálgatásck vezettek a szerkezet ilyen kialakítására.

Magától érthető, hogy ilyen szerkezet mindenféle cséplőgépbe behelyezhető. A csépléshez használt kosarat kivesszük és helyébe az Ásványi-féle kosár-betétet tesszük. A dobot pedig a szeglet vasból álló késekkel szereljük föl a levett cséplő verőlécek helyére.

Ezen egyszerűsége az Ásványi-féle találmánynak ad annak nagy becsét. E mellett a munka teljes jósága és a teljesítmény teljes kielégítő volta.

Az Ásványi-féle szerkezet korszakalkotó a hazai gépipar fejlődésében és hatalmas előmozdítója a magyarországi takarmányozási viszonyok mellett az állattartásnak, mert a kukoricaszárnak mint takarmánynak kellő felhasználásával az állattartást emelhetjük; száraz években is állatainkat eltarthatjuk, és a trágyatermelést ekként biztosíthatjuk. Eddig ilyen munkát csak az amerikai *Shredder* végzett; ezentúl jó hazai szerkezet áll majd ezen célra is a gazdák rendelkezésére,

Háztartás.

+ **A faggyú.** Nálunk Magyarországon a főzéshez alig használ valaki faggyút, mert különösen vidéken el sem tudják képzelni, miért kellene a zsírral takarékoskodni, mikor az ember disznót úgyis hizlal. Bezzeg érzi a városi ember, milyen drága dolog a zsír. A németek, angolok a disznózsírt alig használják. Nehéz is az ők gyomrukna a disznózsír. Teljesen elhagyni a disznózsír használatát, nevetséges tanács is volna nálunk, de ebben a nagy drágaságban azt hiszem mégis kellemes szolgálatot teszek az olvasóknak, ha egyet-mást elmondok a faggyú felhasználásáról. Vannak ételek, amelyeknél a tisztán, gondal előkészített faggyú használatát a legkényesebb izlésű ember sem veheti észre. Első sorban a marhasültéknél használható jól a faggyú, ezeknél ugyanis, főleg ha a hús kővé r természetsszerűleg van már úgyis, faggyú s egyáltalán semmit sem határoz, faggyúval sütjük-e meg, vagy zsírral. A faggyú előkészítése a következő: A legalkalmasabb persze a hizott marha veséje közüli faggyú. Legérdemesebb is venni, mert nagy tiszta darabokban kapha ó. A faggyút mossuk meg gondosan, daraboljuk fel úgy, mint a disznó szalonáját, tegyük lábásba, öntsünk alá fél pohár vizet és egy fél vöröshagymát tegyük hozzá, minden kilóra számítva ezt a mennyiséget a hagymából. A víz megakadályozza, hogy a faggyú megfüstölődjék, mielőtt olvadni kezd, a vöröshagyma pedig a faggyú szagát veszi el. Ha kiolvadt a faggyú, vigyázzunk, meg ne barnuljon, idején szűrjük le s öntünk egy fazék tiszta vizet, dobjunk bele egy hámozott krumplit s hagyjuk forni az egészet egy jó negyedóráig. Ezután vegyük le a tűzről s tegyük hideg helyre. Ha kihűlt, a tetejéről leszedhetjük a megfagyott, tiszta faggyút, az aljára tapadt puha részt azonban lekaparjuk s az egész tisztát újból felolvasztjuk, hogy bődönbe önthessük. Így elkészítve tiszta

Mig a jelenlegi lanyha irányzat tart, szállítok utolsó évi termésű, szavatolt csiraképes, amerikai és olasz-magtól ment, arankamentes-

ségre államilag ólomzárolt

80, 85 és 90 koronával 50 kilónként elegysúly budapesti raktáramból

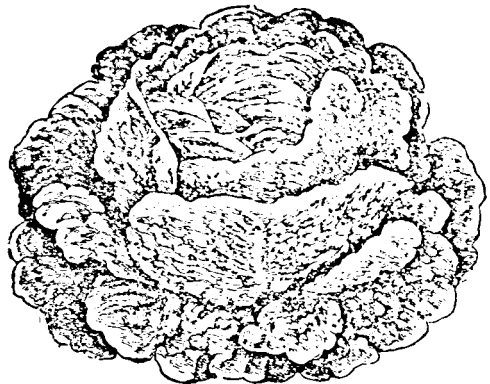
HALDEK

magnagykereskedése, József Főherceg ő csász. és királyi Fensége udvari szállítója, BUDAPEST, VII., KER., KÁROLY-KÖRÚT 9. SZ.

Lóheremagot

● (stiria heremagot) ●

1525

Kérje

a hires RADVÁNER-féle

kerti és gazdasági magvak főárjegyzékét

RADVÁNER magkereskedésétől, Budapest, V., Nádor-utca 8.,

mielőtt magvakat rendel.

és tartós zsiradékhoz jutunk a faggyúban, amely ha nem is pótolja teljesen a disznózsirt, de nagyon sokszor helyettesítheti. Mint már említettem, főleg marha sülteknél feltétlenül jól használható, vigyázni kell azonban, hogy tálalásnál a tál jól meg legyen melegítve, hasonlóképpen a tányérok is, mert hamar fagy a faggyúval készített sült leve. Bő levű húsoknál, (pörkölt, gulyás) nem ajánlatos faggyút használni.

A faggyú kiolvasztásának egy másik módja, ha faggyút nem teszünk alája, hanem csak egy pohár vizet, úgy tesszük a tűzre. Még mielőtt ez elforr egészen, a faggyút — ha már jó puha — szitán áttörjük, aztán tejben három negyed óráig főzzük. Nem kell sok tej, csak annyi, hogy a zsiradék jól főhessen benne. (Egy kg. faggyút körülbelül egy fél liter.) Ha kihűlt, leszedjük faggyút s ennek a zsiradék-nak az az előnye a másik fölött, hogy bármiféle élcstós tésztahoz, kalácshoz vaj helyett használhatjuk, sőt disznó zsiránál határozottan jobb is e tésztaiban.

Használható még aztán a faggyú természetesen egyéb ételekhez is, de itt természetesen az egyéni ízlés legyen az irányadó.

Az az egy bizonyos, hogy az itt felsorolt módon előkészített faggyúval szép egy pár koronát megtakaríthat az ember évente.

+ Üvegragasztó. Sokszor kerül rá sor, hogy üvegtárgyakat kell megrasztanunk, ámbár olyan tárgyaknak már, melyek rendes használatban vannak, nem sokat használ a ragasztás, mert ha meleg vízbe kerül, előbb utóbb széjjel megy. De disztárgyaknál melyeket törölgetni szárazon vagy kissé nedves ruhával kell, kitűnően bevált ragasztás a következő:

Egy csészébe egy evő kanál 90% borszeszt és ugyanannyi erős borecetot öntünk ebbe 3 lap apróra tépett zselatint teszünk. A csészét betakarjuk s a tűzhelyre állítjuk egy forró vízzel telt edénybe. Ovatosak legyünk azonban, mert ha a tűz közelébe jut, a borszesz meggyulad. Ha a zselatin felolvadt s az egész tömeg sűrű enyvszerű lett, a törött üveg széleit megmelegítjük, bekenjük a forró enyvvel és egymásra nyomják. Ezt gyorsan és ügyesen kell végezni a kifolyó enyvserepeket pedig egy forró vízbe mártott ronggyal azonnal letörölni, mert később nem tudjuk lekarni.

A ragasztott tárgyat száradásig gondosan elhelyezzük, hogy széjjel ne essék, esetleg egy zsineggel átkötjük s ha már megszáradt, nem kell félnünk, hogy szétesik.

+ Holland hússaláta. Sokszor előfordul kívált nagyobb vendégségeknél, hogy a főtt hússal, ami a leveskészítésből maradt, nem tudunk mit csinálni. Jó felhasználása a következő: Nem nagyon kövér főtt húst finomra vagdalunk (darálunk) és a következő levet készítjük hozzá: keményre főtt tojássárgát (egy tányérnyi húsról négyet-ötöt számítva) ecettel jól eldörzsölünk, azután ízlésünk szerint olajat, sőt, tört borsót és finomra vágott

hagymát teszünk belé. A vágott húshoz tet-szés szerinti mennyiségű apróra vágott ecetes ugorkát teszünk, a mártást tálalás előtt 1—2 órával ráöntjük s az egész salátát jól összekeverjük. Ügyeljünk, hogy az ecet az egész salátát belepje s ha kevés ez az első mennyiség, öntsünk még hozzá, de az ecet ne legyen túlerős. Disziteni lehet a megmaradt főtt tojásfehérrel, negyedébe vágott főtt tojással, ecetbe rakott apró ugorkával, zöld paradicsommal s ha van, galambbegy salátával (vadásaláta.)

+ Szappanhulladék felhasználása. Apró szappandarabkákat egy üvegben langyos vízben jól felrázunk míg teljesen felolvadt. Az így nyert folyékony szappanból — melybe egy kevés glycerint is öntöttünk — egy keveset tenyerünkbe öntünk s mozdunk vele mint rendesen. A legkisebb darabka szappan se vész kárba ezen módszer mellett és a mellett sokkal jobban puhítja a bőrt mint más szappan. Legjobb egy üveget állandóan kéznél tartani s a szappan darabkákat azonnal beledobni.

Gazdasszony.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Pályázati hirdetés.

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1905. év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett:

május hó 1—21. földmivese kisgazdák,
május hó 22 től június 11-ig erdőőrök,
június hó 15—28 ig lelkészek,
július hó 1—21 és július hó 24-től
augusztus 13-ig néptanítók, végre
augusztus hó 18—31-ig nők számára.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint, hogy a méhkaptároknak és méhészeti segéd-eszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják.

Mindegyik tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek és ezenkívül azok részére, kik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják s a magy. kir. államvasútnak a távolsági forgalom 7—16 vonalszakasza között levő valamelyik állomásáról jönnek, a személy és vegyesvonatok III-ik kocsiosztályában érvényes felárú menetjegy váltására jogosító igazolványt küldetik, melynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtéríttetni.

Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel.

A pályázni szándékozók felhívhatnak, hogy egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik, a m. kir. földművelésügyi minisz-

terhez címezve, felettes hatóságuk útján, a földmivesek és más foglalkozásuak pedig községük előljáróságának ajánlásával ellátva, az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal nyujtsák be.

Budapest, 1905. évi február hó 28-án.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

EGYLETI ELET.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet alapszabály-szerű *rendes közgyűlését* Kolozsvárt, 1905. évi *április hó 16-án*, vasárnap, *délelőtt 10 óra-kor* fogja saját helyiségében (Petőfi-utca 7. sz. emelet) megtartani, melyre az egylet t. tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgató választmány jelentése az egylet 1904-ik évi működéséről.
3. Pénztári jelentés az egylet 1904-ik évi zárszámadásáról; ezzel kapcsolatban:
4. A számvizsgáló bizottság jelentése.
5. Az 1905-ik évi költségelőirányzat megállapítása.
6. Határozat a Gazdasági Egyletek Országos Szövetségében való képviseltetés tárgyában.
7. A múlt évi rendes közgyűlés óta az egylet kebelébe lépett tagok bejelentése.
8. A választmány által esetleg átteendő ügyek.

Kelt az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányának Kolozsvárt, 1905. évi január hó 18-án tartott üléséből.

Cs. Szabó József,
egyleti elnök.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Az új földtehermentesítés kérdéséhez.

Erről a fontos kérdésről, melyről lapunk csak legutóbbi számában is szolt, ujabban *dr. Fellner* Frigyes egyetemi magántanár nagy-érdekű felolvasást tartott a „Magyar közgazdasági társaság”-ban.

Részletes adatok alapján kimutatta, hogy a magyar földbirtokot összesen kerek számban négy milliárd korona jelzálog terheli. Ezzel szemben a magyar föld értéke 15·7 milliárd korona. A kötött birtok 5·386 milliárd kor. értékét leszámítva, a szabad forgalmú birtok értéke 10·331 milliárd kor. Ha ezzel hozzuk relatóba a 4·111 milliárd kor. jelzálogterhet, akkor kitűnik, hogy az eladósodás a földbirtok nem egészen 40%-ának (39·80%) felel meg.

A földbirtokon nyugvó közterhek és egyéb nyilvános jellegű kényszer szolgáltatások rug-

Szőlők rigolozását gőzekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

nak 151 048,280 koronára. E közterhek tőke-értéke 3,775,207,000 kor., minél fogva a 15 717 milliárd k. értékű földbirtokon nyugvó tényleges teher összege 7 887 milliárd k. A magyar földbirtok értékének 50-23% a, vagyis a fele van tehát megterhelve, részint adóssággal, részint közterkekkel. A 4111-135 millió k. jelzálogteher 5% os kamatoztatására évenként 205 556 millió k. törlesztésére 1% (annuitásokban) továbbá 41-111 millió k. fordítandó. A kisbirtokosokat terhelő 1-720 millió k. 86 k-t igényel kamatoztatására és 17 millió k-t törlesztésre, összesen 103 millió k-t.

A hivatalos adatok szerint a 20,900 k-ig terjedő hitelintézeti jelzálogkölcsonők darabszáma 622,220. Ebből 87-28% esik a földbirtokra, vagyis 605,296. Ehhez a magánosok és egyéb jogi személyek által nyújtott 20,000 k-n aluli jelzálogkölcsonők 982,458 darabszáma adandó. Tehát a törpe és kisbirtokon nyugvó jelzálogkölcsonők összes száma 1,587,754 darab. Más szóval 1,587,7754 törpe és kisbirtok van jelzálogadóssággal megterhelve. Ezzel szemben pedig a törpe- és kiscgazdaságok összes száma 2,771,111. Ebből megállapíthatjuk, hogy a 2,711,11 törpe- és kisbirtokból 1,587,754, vagyis 57-29% van jelzálogadóssággal megterhelve, a többi 1,183,357 (42-71%) tehermentes.

Nálunk tehát a kisbirtokososztály pusztulásáról beszélni nem lehet, mert több mint kétötöd része tehermentes földdel rendelkezik. Ami a megterhelés arányát illeti, a száz katasztrális holdig terjedő törpe és kiscgazdaságok területe, a hivatalos adatok szerint kitesz 22,664,125 katasztrális holdat. A hitelintézetek részére jelzálogul lekötött földbirtokok katasztrális holdankénti átlagos értéke 230 korona. E szerint a törpe- és kisbirtokok értéke 5,212,748,750 kor. A törpe- és kisbirtokokon 1,720,921,110 k. jelzálogkölcson van bekebelezve, a megterhelés átlaga 33-02%. Minthogy azonban a kisbirtosok egy része tehermentes, a tényleges megterhelés szűkebb körre szorú, vagyis kisebb értékű jelzálogi fedezeten nyugszik.

A fenti 5-2 milliárdból a tehermentes ingatlanok fejében 42%-ot levonva és a tényleg jelzálogi fedezetül szolgáló 3-022 milliárd korona értékű kisbirtokokkal szembeállítva az 1-720 milliárd jelzálogterhet, a kisbirtokok tényleges megterhelési aránya gyanánt 56%-ot nyerünk. Vagyis a kisbirtok tényleg alig van felén túl megterhelve. Nem áll tehát, hogy túlságosan eladósodott. Egyeseknek birtoka lehet túlterhelt, de másoké kevésbé van megterhelve, sőt kétötöde tehermentes. Állami beavatkozásnak nem lehet helye ott, ahol 2,771,411 kiscgazda közül 1,183,357 kiscgazda tehermentesen tudta ugyanazon conjunctura mellett birtokát megőrizni. Az úgynevezett földtehermentesítés előföltétele, a kisbirtokosság általános és nagymértékű eladósodottsága nincs meg. De általában sem lehet a conversiónak az egyes kisbirtokos szempontjából különös jelentősége. Egy kisbirtokosra fejenként 65-03 k. évi kamatmegtakarításról lehetne szó. A kisbirtokososztály helyzetének javítására tehát a jelzálogkölcsonők conversiója nem alkalmas.

*

— **Általánosan kötelező gazdatiszti nyugdíj.** Ebben a kérdésben tanácskozott a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületének vasárnap (március 12-én) megtartott választmányi ülése. A kérdést *Merza Márton* egyesületi igazgató kidolgozott munkálatában behatóan ismertette, sőt kész tervet mutatott be, a melynek alapján ez a nagy társadalmi fontosságú kérdés megoldás nyerhetne. A tervezet szerint ugyanis a földbirtok, a mely munkásait amugy is biztosítani köteles, a munkások vezetőivel, a gazdatisztekkel szemben csupán arra köteleztetnék, hogy az 500 holdon felüli gazdaságok, a melyek tehát rendszerint már gazdatiszti vezetésre vannak utalva *holdanként egyszersmindenkorra 25 fillérnyi áldozattal járulnának* a gazdatiszti nyugdíjalaphoz. Ez az alap egyébként a most jelzett áldozaton kívül az általánosan kötelezett gazdatiszti osztály által történő bizonyos, a tervezetbe csatolt táblázat szerint igen mérsékelt és a mindenkori javadalmazáshoz folyton alkalmazkodó befizetésekből és a már meglévő magán gazdatiszti nyugdíjalapok összesítéséből képződnek. A tervezet kimutatja, hogy az állami és papi birtokok 16,861. 959 kat. holdja, a nagyobb magánbirtokok 3,795.969 kat. holdja, a közép, illetőleg az 500 holdon felüli gazdaságok 7,778. 512 kat. holdja, tehát összesen 28.406.440 kat. hold után 7,721. 610 korona folyrna be a nyugdíjalapra. A már meglévő nyugdíjalapokat, a melyek vagyona még ismeretlen, nem is érintve, a nyugdíjra kötelezett 10.000 gazdatiszt-összesen 17,480.000 korona összegű javadalmazása után pedig 1,332.703 korona. Ez a két összeg pedig az első tíz év alatt, a midőn a nyugdíjazások megkezdődnének, 24.559.473 koronárra szaporodnék, tehát elégséges anyagi erőt képviselne az időközönként történő nyugdíjazásokkal szemben. A tervezet, a választmányi ülés által elfogadott, s elhatározottatott, hogy azt mint javaslatot a földművelésügyi kormánynak benyújtja, de egyszersmind a nagy szociális jelentőségű kérdés iránt az országgyűlés jóindulatát megnyerni igyekszik előzetesen is és e tárgyban még ez év folyamán egy országos kongresszust összehív.

— **Bikavásár Uzonban.** A folyó hó 17-én *Uzonban* tartott bikavásáron az érdeklődés élénk volt s a szomszédos vármegyék tenyésztőinek és vásárlóinak részvétele biztos reményt nyújt arra, hogy az intézmény izmos fejlődésnek néz elébe és jelentős gazdasági eredményeket fog az állattenyésztés fellendítésére gyakorolni. A vásár eredményét a következőkben csoportosítjuk: Felhajtottak erdélyi *fehér* fajta bikát 85 darabot, *piros-tarka* nyugati fajból 28 darabot, bivalybikát 8 darabot. Összes felhajtás 121 db. A felhajtott tenyészanyag nagy tömegét háromszékmegeyi tenyésztők, főleg kiscgazdák nevelték és vitték vásárra. Más vármegyéből és tenyésztőktől piacra került: Udvarhelymegyéből *Ugron* Zoltán fiátfalvi gazdaságából 4 drb, eladatott 4 drb. Szentérszébetről *Orosz* Lajos tenyészetéből 3 drb. (Mind eladatott.) Héjjasfalváról *Somogyi* Albert gazdaságából 4 drb. (eladatott 3 drb.) Gróf *Teleki* Árvéd drassói uradalmából (Alsófehért.) felhajtás 12 drb., eladás 6 drb. Ezek mind fehér fajtát hoztak vásárra. Meg-

vásároltak Háromszék vármegyébe, -községek részére tenyészállatnak összesen 20 db. fehér fajtát 15280 k. vételárban. Csikvármegye községek részére összesen 8 darabot 3930 korona vételárban. Romániába már megelőzően nagyobb mennyiségben szállítottak tenyészbikát Háromszék vármegyéből. Az uzoni vásárra is 11 darabot összesen 4780 korona vételárban vásároltak Rómánia számára, ahol erdélyi fehér fajta tenyésztésre utóbbi időkben kiváló súlyt fektetnek. Magánosok, főleg mészárosok 12 darab fehér és 2 darab piros tarkát vásároltak, nem tenyésztési célra. Piros tarkából községek számára öt darabot. Összes eladás 68 darab. A közhasznú intézmény iránt a vármegye közönsége s a szomszédos vármegyék tenyésztői megjelenésükkel tanúsították érdeklődésüket.

— **Kedvezményes széna a kolozsvári gazdáknak.** A kolozsvári gazdasági egyesület tagjait arról, hogy 400 métermázsza széna áll rendelkezésükre s az utalványok az egyesület titkáranál átvehető. Széna azok részére, kik a díjat lefizették, még megrendelhető 6 k. 72 fillérért.

— **A Budapesten tartandó VIII. nemzetközi állatorvosi kongresszus** iránt a külföldön mindenféle nagy érdeklődés mutatkozik. Amennyiben a már régebben megalakult francia, olasz, belga, porosz osztrák stb. helyi bizottságokon kívül Drezdában *dr. Ellenberger* titkos orvosi tanácsos, Belgrádban *dr. Popovićs*, Szofiában *Tuleff* miniszteri referensek elnökléte alatt alakult helyi bizottság a kongresszus érdekeinek támogatására. Azonkívül Washingtonból *dr. Salamon* a Burnau of Animal Industry igazgatója, New-Yorkból *dr. Liantard* tanár értesítették *dr. Ráts* István tanárt, a kongresszus főtitkárát hogy az állatorvosi egyesületek és folyóiratok utján igyekeznek széles körben érdeklődést kelteni a kongresszus iránt. Legújában *dr. Hagemann*, a bonni gazdasági akadémiai tanár, *Piot Bey* az egyiptomi kormány szakreferense *Lienaux*, a brüsszeli állatorvosi főiskola tanára és *Tokishige* a tokiói egyetem tanára jelentettek be előadásokat.

— **A magyarországi kivándorlás haszna.** A magyar kivándorlásból tudvalevőleg legtöbb hasznuk van azoknak a németországi hajós-társulatoknak, amelyek kivándorlók szállítással foglalkoznak. Ezek között leghatalmasabb és leggazdagabb a *Hamburg-Amerika Linie*, amelynek a nálunk is ismert *Ballin* a vezérigazgatója E társaság 1904. üzletéve 29.504,000 márka nyereséggel végződött; ez a nyereség az 1903. évit több mint hét millió márkával fölülmulja. A társaság az idén 9 percent osztalékot fizet részvényeseknek, míg 1903-ban csak 6 százalékot fizetett. Az üzleti jelentés röviden megemlíti Cunard Line ellen viselt tarifabarcot, amely tudvalevőleg a német diplomácia ügyes és erélyes föllépése miatt a Cunard Line és a magyar érdek teljes vereségével végződött. Konstatálják Ballinék azt is, hogy a kivándorlás — amely a múlt év elején némi fönnakadást szenvedett — *azután szüntelenül és változatlanul az egész esztendőn át tovább tartott.*

„AGRÁRIA”magyar gépforgalmi
résztvény-társasága szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen téglyacélekefejt.

Páncélacél-kormánylemezt.

Magasított acél-ekefejt.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgönycim: „Agraria” Budapest,

Tiszta acélanyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmulja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület rendes évi közgyűlését 1905. április 2-án délelőtt 12 órakor fogja Marosvásárhelyt, a vármegyeház üléstermében megtartani, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A választmány jelentése az egyesület 1904. évi működéséről.
3. Pénztári jelentés az egyesület 1904. évi zárszámadásáról.
4. Az 1905. évi költségelőirányzat megállapítása.
5. Indítványok.

Az elnökség.

Meghívó. Az Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület választmánya 1905. évi április 2-án, délelőtt 11 órakor Marosvásárhelyt, a vármegyeház üléstermében rendes ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

Az elnökség.

Tárgyak:

1. Mult évi működésről és zárszámadásról szóló jelentés megállapítása.
2. 1905. évi költségelőirányzat megállapítása.
3. Javaslat a gazdatiszteknek az állami telepítéseknél való részvételéről.
4. Magyar Telepítő és Parcellázó Bank átirata a gazdatiszteknek magántelepítéseknél való részvételéről.
5. Indítványok.

— **A földbirtok tehermentesítése.** Legutóbbi választmányi ülésén a Magyar Gazdaszövetség foglalkozott ezen, a gazdaszövetség olyan érdeklő ügygyel és Bernát Istvánnak, a szövetség igazgatójának erre vonatkozó javaslatát a választmány határozata értelmében ankétszerű tanácskozás elé viszik, amelyre a szövetség tekintve a kérdés nagy fontosságát, a legilletékesebb egyéneket szándékozik meghívni. A kérdés előkészítésére Pallavicini Ede őrgróf elnöke alatt bizottságot küldtek ki.

— **Dijkedvezmény a Budapesten tartandó tavaszi luxuslövésárak alkalmából.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a budapesti Tattersall részvénytársaság által folyó év április 9—11-ig Budapesten a Tattersall helyiségeiben rendezendő tavaszi luxuslövésár alkalmából ide szállítandó lovak, kocsik és gígek után a m. kir. államvasutak vonalain, valamint a kezelése alatt álló összes helyierdekű vasutakon, valamint a közös

vasutak magyar vonalain a szokásos kiállítás kedvezményeket engedélyezték az érdeklő vasutak igazgatóságai még pedig a márciusi vásárra 5—25, az áprilisi vásárra pedig az április 1—20-ika közötti időig.

— **Műhle főkatalogusa** színes és elegáns kép-letekkel ellátva a legkivánatosabb magvak szemenszedett s legjobbnak bizonyult választékát tartalmazza úgy a kert, mint a mezőgazdaság számára; továbbá a legújabbat rózsákból és díszítő növényekből; a legnemesebb fák és gyümölcsfajokat; egyáltalán „A kertészkedés számára a legjobbat.” Érdeklődők ezt kívánatra Mühle Vilmos cs. és kir. udvari szállítótól Temesváron ingyen és bérmentve megkapják.

— **A politikai válság** napjaiban senki sem nélkülözheti az újságot. A most következő negyedév alkalmából tehát szívesen felhívjuk a magyar olvasó közönség figyelmét hazánk legelterjedtebb, legkedveltebb napilapjára, a *Pesti Hírlap*-ra, mely ma igazán vezető szerepet játszik a politikában és sajtóban egyaránt. A *Pesti Hírlap* — mint az már általában ismeretes — minden irányban független, szókimondó, demokratikus szellemű lap; ezért lett a közönség kedvencévé. Esti levelei — Tóth Béla tollából — országos hírvégre emelkedtek. Tartalma mindig nagyobb más lapokénál. Ily előnyök mellett olvasóinak még külön kedvezményeket is nyújt. Minden előfizető díszes nagy képes naptárt kap ajándékként és a *Divat-Salon* című díszes nagy divatújságot féláron rendelheti meg. A *Pesti Hírlap* előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona, a divatlappal együtt 9 korona. A *Pesti Hírlap* kiadóhivatala, hova az előzetési pénzek postautalvánnyal küldendők: Budapest. Váci-körút 78. Levelezőlapon mntatványszámokat is lehet kérni.

— **Gazdasági segédnek** irodai és külső teendők végzésére ajánkozik egy gazdasági tanintézeti hallgató, akinek e téren már gyakorlata van. Az állást azonnal el foglialhatja. Igényei szerények. Cím a kiadóban. (1539.)

— **A „Fiumei kávébehozatali Társaság” kolozsvári fióktelepe,** Mátyás királytér 12. szállít bérmentve és vámmentesen *eredeti fiumei árakban kávét, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacao-t.* 1436.

— **Urasági géptsznek** ajánkozik egy e téren már gyakorlott gépész. Cím: Sz. M. alatt a kiadóban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. A. Katona. Vasárnapon a törvényesen elrendelt szünetet csak az esetben szabad pár órára megszakítani, ha ezen pár órai munka által nagyobb kár, avagy veszély hátritható el. Pl ha az időjárás miatt szénát kell sürgősen behordani. A fahordás azonban vasárnapon semmiképen sem szabad.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felélő szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNO.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

— **Eladó széna!** Kolozs megyében Válaszút-hidalmási útvonalon, vasúttól 20 kilométernyire 10 vagon prima búkköny és rétiszéna eladó. Cím: a kiadóhivatalban. 1545.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.

Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603. Cheque számla: a Magy. Ieszámit. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsonnt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a teleklönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsonnt gazdáknek, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSONT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb feltételek mellett:

Gazdasági gépeket, Gőzszéplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészgépi berendezéseket. Szecsavágókat, 1461 Répvágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés, gépek és eszközök, tejtelepek, czukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, értéktármányok. Derbymalás, szák, ponyva stb. stb.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételi kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszabeni földhitelintézet”

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimélt eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsonnt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes — akár nem teljesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.

Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

Pinzgau

tenyészbikák.

6 darab hágóképes, igazolvánnyal bíró, 18—22 hónapos, sötét színű, erős testű, legelőn nőtt pinzgau bika

olcsón eladó.

Stephani Károlynál,

utolsó posta: Darócz, vav. áll.: Koncza.

AGRARIA erőtakarmánygyár p.-társ.

BUDAPEST, VI., Lehel-utca 8. sz.

A veszprémi országos gazdasági kiállításán elismerő oklevél.

Távirati cím: Erőtelefon

Gíró számla a Magyar Általános Hite-banknál.

Telefon szám: 33—17.

Ajánlja Agraria védjegyzett, kitűnő minőségű, saját gépüzemeivel gyártott: **Erőtakarmányát.** Az áru vasúthoz szállítva 50 klgr. zsákokban. védjeggyel ellátva kapható. — **A gyártás: Kühne Gyula dr. a hallei gazdasági egyetem igazgatójának módszerei szerint történik.** A takarmányhoz szükséges összes nyersanyagot, mint: buzakorpát, malátacsirát, repce-, napraforgó-, lómag- és tökmag-pogácsát elsőrendű és kizárólag magyar gyárakból szerezzük be. A czukorszörp szintén csakis elsőrendű és kizárólag magyar gyárakból ered és pedig a szerencsi, mezőhegyesi, kaposvári és botfalvi czukorgyárakból.

Gyártmányaink:

„AGRARIA” A lótakarmányozásra, dús malátacsirátartalommal — „AGRARIA” B. göblyhizlálásra, dús repce-pogácsa-tartalommal. — „AGRARIA” C. teher-észetkez, dús tökmag-pogácsa-tartalommal. — „AGRARIA” D. sertéshez való, dús arpadara-tartalommal. — „AGRARIA” E. juh-takarmány, dús czukorrépa-tartalommal.

Állandó vevőközönségünk a m. kir. földmiveltésügyi és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium uradalmi. Az ország legelső uradalmaitól elismerő okmányok állanak rendelkezésünkre, melyek bárki által megtekinthetők központi irodánkban.

Az áru mindig friss minőségben kapható a legújatosabb napjárban.

!! Trágyafősz !!

Mint az összes Erdélyi Gipszgyárak központi irodája ajánlunk kitünő erdélyi trágyafősz!

A leghálásabb és legolcsóbb műtrágya az **ERDÉLYI TRÁGYAFŐSZ**, amely különösen sikerrel alkalmazható: istállótrágya javítására és conserválására, luczerna, lóhere és pillangós növények trágyázására, mészszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya- és konyhakertészethez.

1535.

Legolcsóbb árával bármely vasúti állomásra készséggel szolgál a

Magyar Gipsz- és kereskedelmi Részvény-Társaság

BUDAPEST, V. kerület Dorottya-utca 9. szám.

Törlesztő kölcsönök.

AZ Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Cséplőgéptulajdonosok!

A belügyminiszteri 73595 - 1903. sz. rendelettel előírt

mentőszekrények

gőzgépekhez

erős vasból

teljesen felszerelve

38 koronáért

Járgánygépekhez pléhdobozban 6.50 koronáért beszerezhetők a

„Magyar orvosi műszertárban“

orvosi műszerek, kötszerek és sérvkötők gyára

Budapest, VII., Kerepesi-út 32. szám.

Pótláshoz szükséges egyes szerek jutányos árért szállíthatnak. 1528

Eladó szőlőoltványok.

Babós Miklósnál, ki Tordán 10 évig volt állami amerikai szőlőtelep kezelő, több ezer darab **Olasz és Rajnai riesling** ezere 180 kor., a **Muscat-Lünel** ezere 200 korona, I. osztályu gyökeres fásoltvány **Riparia Portalison 1000 drb. 200** korona, az oltványoknak úgy fajtisztaságáért, mint jó forradás, dús gyökérzet és hajtás, szóval azok szokványoszerűségéért teljes felelősséget vállal.

Czim: Babós Miklós

Egerbegy, u. p. Aranyos-Gyéres.

1509

Lóherét,
Lucernát,
Répamagvakat
és egyéb vetőmagot,
Gépolajokat és kenőanyagokat,
Kocsikenőcsöt,
Zsákot, ponyvát,
Kátránytermékeket
és minden e szakmába
vágó gazdasági szükségleti cikket,

megbízható jó minőségben,
legjutányosabb árban ajánl

Kramer Lipót
nagykereskedő.

BUDAPEST, V.,
Kálmán-utca 3.

Sürgőnczim: „Ceres“ Budapest,
TELEFON: 38—11.

Árjegyzékkel és részletes
külön ajánlattal díjtalanul szolgálók. 1531.

Url Rezső

sertésbizományos

BUDAPEST,

VIII., Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

1534.

Fischer és Társa

Faiskolák

Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.)

Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknak tömeges produkálása a legfinomabb és legjobb csemege és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadonczok, Gleditsiák, Akáczfák, Spárga, Rhabarber Gombakác, Szamóca, Ribiszke (vörös szőlő), Egres stb. stb.

Megbízható kiszolgálás. — Olcsó árak.

Szakszerű csomagolás.

1352

HÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLozsvÁRTT

Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltókölcsönöket nyújt és **BETÉTRE 5 SZÁZALÉK KAMATOT** AL

Óvári répamag

duppai zab, tavaszibuza, zárttoku
kék mák, pernai lenmag, „fümagvak“

MAGYAR BIKÁK

pekingi kacsák, emdeni ludak és
1484 tojások állandóan kaphatók:

Gróf TELEKI ARVÉD

drassói uradalmában, u. p. Konca.

Kapusnyaki magtengeri

kapható a cső közepéről morzsolva 100 kilónként 24 koronáért. Jó talajban az összes sima szemű fajták között a legbőtermőbb, 100 kiló csőves 86 kiló szemet ad.

Gr. Lázár László uradalma Lapusnyak
u. p. Hunyad-Dobra. 1530

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvárott

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4½%-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50 évi törlesztéssel 4-95 százalék-, nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-25 százalékos évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4½%-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értéke és a megzavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfai adnak véleményét. (1001.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4½%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereségykötvények

Számtartó kerestetik.

Földműves-iskolát végzett, fiatal, nőtlen, gazdasági gyakorlattal bíró egyén kerestetik, aki számtartói állást hajlandó elfogadni. Bővebb felvilágosítást az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet titkári hivatala ad.

A czimre tessék vigyázni!

1479.

Hantz Sándor könyvkötő

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 9. szám.

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készítik. Píztések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek.

Megjelent
Irodalmi jelentés!
KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA
Rönyv-, mű- és zeneműnagykereskedésben
az 1905. évre szóló
Hasznos Könyvnaptár,

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Szomaházy tollából és felöleli a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabású alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit bibliographiai csoportosításban. A könyvnaptárban előforduló műveket

csekély havi részletfizetésre szállítjuk.

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalmat felölelő gazdag tartalmu könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékünket is. **Cégünk,** mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési módokat, csekély részletek mellett beszerezhesse.

Tessék kérni az 1905. évi Hasznos Könyvnaptárt díjtalanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Társa

● Rönyv-, mű- és zenemű-
nagykereskedés és kiadóvállalat

Budapest, Ujvilág-utca 16.

„KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE“

földbirtokokra a következő módzatok mellett nyújt törlesztéses jelzálogkölcsönöket:

4 1/2 %-os záloglevelek alapján
készpénzben 100-as árfolyammal

50 évi törlesztésre	5.46 %-ra
40 " "	5.80 " "
30 " "	6.50 " "
20 " "	8.00 " "

4 1/2 %-os záloglevelek alapján
készpénzben 98-as árfolyammal

50 évi törlesztésre	5.26 %-ra
40 " "	5.60 " "
30 " "	6.30 " "

20 évi törlesztésre 7.80 %-ra
4 %-os záloglevelek alapján
készpénzben 95-ös árfolyammal
50 évi törlesztésre 4.90 %-ra,

Az évi díjrészletek mindig utólagosan fizetendők.

A kölcsönt az intézet nem mondhatja fel, a míg a kölcsönt vevő azt részben vagy egészben storno díj nélkül fizetheti vissza.

Bővebb felvilágosítással szolgál a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet“ Képviseletének viselősege Kolozsvárott Jókai-utca 4. szám alatt d. e 9-12 óráig.

Birtok vétel.

Egy jó minőségű birtok kerestetik megvételre.

Ajánlatok kéretnek e lap kiadó hivatalába.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű motorhoz alkalmassal jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készséggel megadatik. 1351.

Posnansky és Strelitz

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. szám.

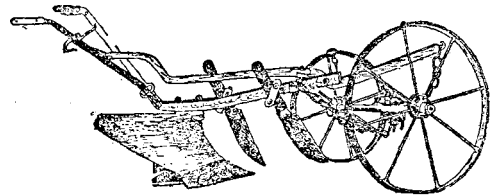
Gyár: ERZSÉBETFALVA

Ajánlanak:

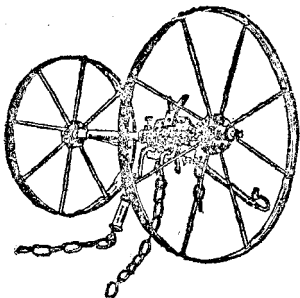
Aszfalt,
Fedőpapirlemez,
Kátrány,
Carbolineum,
Carbolsav,
Creolin-t stb.

legjobb minőségben, jutányos árak mellett.

JAVITOTT EGYETEMES EKE (Jurenák Miklós szabadalma.)

Ezen eke előnyei: 1. Az egyszerűség, könnyű és gyors kezelhetőség, tartósság. — 2. Munkaközben le- és felállítható — 3. Kettős csoroszlyája a gyepes, zombékos nádas talajt nemcsak jobban megporhanyítja, de száraz állapotban is apróra szántja. — 4. Bármily vegyületű talajon használható — 5. A talajt jobban megfordítja, ha legszélesebb s legmélyebb szántást (10-12 hüvelyknyit) eszközli is, mint más ekék — 6. **Kevesebb vonóerőt igényel, bár munkaképessége száraz talajon 30%-kal több és 100%-kal jobb.** — 7. Rögös, feltöltött zombékos talajon is a rögzített kerékkel nyugodtabban jár. — 8. Nagyobb kereke vízszintesebb vontató állást idézvéen elő, a taliga az eke-testet nyugodtabban vezeti. — 9. **Elzárható s így az egyenletes mélység szabályozható.**

Ekék árai, Budapest IX. k., Márton-utca 37. sz.

D. 10. M. N. eke acél ekéfejvel és csoroszlyával	90 K
D. 8. M. N. eke " " " "	85 K
D. 7. M. N. eke " " " "	80 K
Elzárókészülék külön	4 K

A mint kitavaszkodott, azonnal kísérlet alá véttem egy drb 7 D. M. Jurenák ekét. Erre nézve ma még minden dynamométeres mérés nélkül szakvéleményem a következő:

A 7. hüvelyk mélyen járó ekét, reggel beállítottam a legmélyebb 7. hüvelyk szántásra és zárókészülékével az ekét bezárattam, hogy elállítható ne legyen. Az eke egész nap ugyanazon pár ökörral szántott. Délután 4 órakor jöttem ki az ekéhez és saját magam szántottam vele sötét estig.

Ezen munka közben a következő tapasztalatokat szereztem:

Az ekét ugyanazon pár ökör vigan vontatta.

Azon berendezés, hogy első csoroszlyája, mely a rendes csoroszlyá helyén van, egy collal balra ki van sverelve az ekéfej függélyes síkjától egyenesen — fenomális. Az eke ezáltal már roppant erőmegetakarítással jár. Azon surlódás, melyet az ekéfej függélyes metszési síkja előállít, a minimumra van redukálva, s emellett az eke által vont barázda tiszta.

A második csoroszlyá munkája, mely a földhasábot még középen szintén függélyes irányban áthasítja, szintén hatalmasan közreműködik az erő megtakarításához. A föld aprózásában pedig egyenesen meglepő eredményt tüntet fel.

Mondhatom, ezen eke munkája tökéletes. Ennél többet ekétől várni nem lehet. Fordítása aprózása egyaránt tökéletes, ehhez szó nem fér.

A taliga egyszerűsége roppant előny. Ámbár én még a „Bón“ rendszer elhagyását is ajánlom, hogy a kerekek ne csak az agyon, hanem a tengelylyel együtt is fordulhassanak, azt én szükségesnek és indokoltnak nem tartom. Szilárd tengely javaslok, melyen az agy forogjon csak. A tengely forgása a recá merített aggyal felesleges.

Az eke önvezetése tökéletes, vezetés nélkül maga jár. Ellenben a fogyasztásnál egy láncrea akasztva szintén kifogástalanul pompásan működik. Aiszem az eke becsukhatósága, és a szántásmélység teljes ellenőrizhetőségért lelkesedek, béreseim pedig az eke könnyű járásáért, könnyű kezelhetőségéért. Valamennyi veszekedik a Jurenák-ekéért, mind abba szeretne fgni.

Ez jobb jel, mint ezer-féle erőmérés, meg pinamómétrikus számítások. Ha a 7 colos eke nyakig jár a földbe, akkor is könnyebben jár, mint a más gyártmányú »Sack«-ekék 5 col mély szántásnál.

A munka szaporasága is meglepő, mert az ökör vigan halad benne, s nem erőlködik és mert 10 colos földhasábot mindig lehasíthatok vele. Én azt hiszem, 30 söt 40 százalékkal okvetlen többet szánt, mint más »Sack« rendszerű eke.

Jótállok, hogy 3 Jurenák ekével leszántok annyit, mint 2. kettős ekével. Holott az első módon 6, az utóbbi módon 8 ökör kell. De azután a munkra mennyire más! Egy fogasolást okvetlenül megtakarítok.

Most folytatom kísérletemet a 8-as Jurenák ekével, erőméréssel és összehasonlításokkal a még friss töréseknél.

Kísérletcímét gazdatársaimmal közölni fogom.

Ma annyit constatálhatok, hogy a Jurenák ekéhez fogható ekét én sohasem láttam, jobbat vagy chez fogható, én nem ösmerek, pedig 25 éve kísérlek figyelemmel minden újat, mi e téren megjelenik.

Hotényi Gothard Sándor.

Gróf Teleki László Gyula

uradalmából származott
és államilag ólmozott

Lóhere vetőmag

a kolozsvári közraktárban 50 és 100 kgrammos
zsákokban kerül eladásra.

Értekezhetni a közraktár igazgatóságánál és Szilágyi Ferencz urad. jószágfelügyelőnél Kendi-Lónán, (posta helyt.)

1516

Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság

Budapest, V., Erzsébet-tér 9. sz.

Igazgatóság: madarasi Beck Nándor (elnök), Barta Arnold (vezérigazgató), madarasi Beck Miksa, gróf Boos-Waldeck Fülöp, Bujanovics Sándor (elnökhelyettes), Dorizon Lajos, báró Herzog Péter, dr. Králik Lajos, Minkus Jenő, Thors J. Henrik, Vöröss Sándor (igazgatósági tagok). Cégvezetők: Fabri Samu és dr. Schöber Béla (igazgatók), Szántó Frigyes (igazgató-helyettes), dr. Fellner Frigyes (vezértitkár), Szathmáry Gyula (pénztárfőnök).

Kölcsönöket ad és hitelet nyújt földbirtokosok és mezőgazdák részére telekkönyvi bekebelezés vagy más megfelelő biztosíték ellenében.

Átvész pénzbizteteket folyó- és cheque-számlára.

Eszközül bizományi üzleteket, fedezet mellett, egy a budapesti, mint bármely külföldi tőzsdén.

Kölcsönöket nyújt a phylloxera-pusztította hegyi szőlők felújítására az 1896. évi V. t.-cz. alapján. E kölcsönöket a földművelésügyi és pénzügyi magyar királyi miniszterektől kivéve tagokból s a bank megbízottaitól alakult bizottság engedélyezi. A visszafizetés kezdődhetik a telepítés megkezdését követő 5-ik évben s a tartozás 15 egyenlő évi részletben törlesztendő. A kölcsönök felvétele, lebonyolítása és telekkönyvi biztosítása czéljából kiállított minden irat, beadvány, okmány és nyugtatvány, valamint a kölcsönök telekkönyvi bejegyzése és törlése — az 1896. évi V. t.-cz. 18. §-a értelmében — bélyeg- és illetékmentes.

Az ezen kölcsönök alapján a bank által kibocsátott 4° os szőlőkötvények és azok szelvényei az 1896. évi V. t.-cz. értelmében a tőkekamat és járadékadó, valamint az általános jövedelmi pótló és szelvény-bélyegilleték alól, úgy minden más bélyegkötelezettség, illeték és adó alól mentesek, óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek, ugyancsak a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére szolgáló és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. hadsereg, a cs. kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédség és m. kir. csendőrségnél házassági óvadékkal felhasználhatók, nemkülönben egy a cs. kir. közös hadügyminiszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékkal és bánatpénzül, az osztrák-magyar-bank fő- és fióküzleténél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

A bank által alapszabályszerint megszerzett követelések és értékek alapján kibocsátott 4° os járadékjegyek, kamatszélvényeinek beváltása az 1875. évi XXXII. t.-cz. 6. §-a értelmében a tőkekamat és járadékadó levonása nélkül történik s egy a járadék-jegyek, mint kamatszélvények a m. kir. pénzügyminiszter 98070—1899. szám alatt kelt rendelete értelmében illetékmenteséggel részesülnek. Visszafizetésre kerülő járadékjegyek a névérték 102° o-ával levonás nélkül váltatnak be. Ezen czimletet a közigazgatás, valamint az igazságügyi igazgatás összes ágazataiban üzleti biztosítékkal és bánatpénzül és az osztrák-magyar-bank fő- és fióküzleténél kézzzálogul elfogadtatnak.

A bank 4° os záloglevelei február 1-én, május 1-én, augusztus 1-én és november 1-én utólagosan esedékes negyedévi részletekben kamatoznak s kamatszélvényeik az 1899. évi XXX. t.-cz. értelmében most és a jövőben minden adólevonás nélkül váltatnak be. E záloglevelek — a melyek ötven éven belül sorsolás után teljes névértékben fizetnek vissza — ugyanezen törvény-cikk értelmében óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek, ugyancsak a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére, szolgáló és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. közös hadsereg, a cs. és kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédségnél és a m. kir. csendőrségnél házassági óvadékkal felhasználhatók, nemkülönben egy a cs. és kir. közös hadügyminiszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékkal és bánatpénzül, az osztrák-magyar-bank fő- és fióküzleténél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

A bank 4° os vasúti járadék-kötvényei május 1-én és november 1-én utólagosan esedékes félévi részletekben kamatoznak s kamatszélvényeik az 1897. évi XXXII. t.-cz. értelmében most és a jövőben minden adólevonás nélkül váltatnak be. E vasúti járadék-kötvények — a melyek 70 éven belül sorsolás után teljes névértékben fizetnek vissza — ugyanezen törvény-cikk értelmében óvadékképesek és a községek, testületek, alapítványok, nyilvános felügyelet alatt álló intézetek, továbbá gyámoltak és gondnokoltak pénzeinek, ugyancsak a hitbizományi és letéti pénzeknek gyümölcsöző elhelyezésére, szolgáló és üzleti biztosítékokra fordíthatók, továbbá a cs. és kir. közös hadsereg, a cs. és kir. osztrák Landwehr, valamint a m. kir. honvédségnél és a m. kir. csendőrségnél házassági óvadékkal felhasználhatók, nemkülönben egy a cs. és kir. közös hadügyminiszterium, mint a m. kir. honvédelmi miniszterium alá rendelt hivataloknál üzleti biztosítékkal és bánatpénzül, az osztrák magyar bank fő- és fióküzleténél pedig kézi zálogul elfogadtatnak.

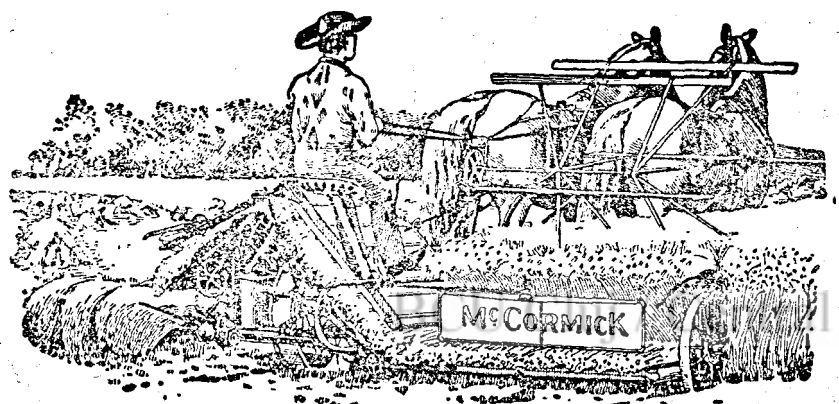
1537

Mc. Cormick Harvesting Machine Comp.

(Chicago-i aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kévekötgép, „Daisy“ marokkrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gerebiye és „Marila“ kévelőtőfónál gyártmányai. Amerikai tárcás boronák, rügös boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kucorica-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. 1524 Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Konkolyt

gazdáknak fűmagmentes kitűnő
minőségben Fiuméből jutányosan
szállít:

Bloch József

Budapest,

V., Wurm-utcza 1. sz.

1536

Ötvös-borok.

Minden mennyiség és minőségben egyedül kaphatók

Ötvös Dánielné

bornagykereskedő pinczejéből

Telefon 511. Kolozsvár. Telefon 511.

Vezérképviselője: A Münchener Pschor és a Pilsener I., Részvény Kőbányai Polgári és Temesvári gyártelep söröződének.

Udvari Szállítója:

Ő Felsége a magyar királynak és osztrák császárnak.

Ő Felsége a német császárnak és porosz királynak.

1498

Wertheimer József

1391

mezőgazdasági szesz-,

szeszfinomító, sajtolt

szeszélesztő gyára és

tejgazdasága

Kolozsvár, Árpád-út 38.

2000 drb I-ső osztályú gyökerez Rajnai Riesling szállított-
vány Riparia Portalis alanyon eladó. Ezere 150 korona.

Értekezhetni Babós és Társai vasúzetében

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utcza 25. szám. 1544

Akáczmag

csemeték, 2 évesek ezre 3 korona, válogatott 6 korona. — Spárgagyökerek ezre 10 korona. A fajok ezek: argenteuilli, conover, eibenschützi. — SZABÓ LAJOS

kertészete APOSTAG.

1519

A lanyha irányzat következtében a
lóheremagnak

folyó évi január hó 1-én megjelent főárjegyzékemben rovatolt
 árát hatályon kívül helyezem.

Mintákat és nagyobb szükségletnél előnyajánlatot szívesen
 küldök. Kérem a 4, 4_a és 4_b jelzésű mintákat a más-
 ————— honnét eredőkkel összehasonlítani. —————

A mostani árak 50 kilónként következők:

4. számú prima primissima 95 korona

(tisztaság 98%, csirakéesség 98%)

4_a sz. legelsőrendű 93 korona

(tisztaság 98%, csirakéesség 97%)

4_b sz. elsőrendű 92 korona

(tisztaság 96%, csirakéesség 96%)

Utolsó évi termésű, szavatolt csiraképes

4_c sz. lóhermag 85 korona

4_d sz. lóhermag 80 korona.

Az arankamentességet a kir. magvizsgáló állomás ólomzára igazolja.

Olasz és amerikai lóherét nem forgalmazok.

Azonkívül a legjutányosabb **napi áron** ajánlom az összes most
 vethető **gazdasági magvakat.**

Mauthner Ödön

es. es kir. udvari magkereskedése

1383

VII., Rottenbiller-u. 33. sz. **Budapesten** IV., Kossuth Lajos-u. 4. sz.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a saint-louis-i világiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Jehenezetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.

Arjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk. 1018

Lányíró ollók,

Marhanyíró ollók,

Ló- és marhanyíró gépek „HELIOS“
istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági cikkek
legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ

czégnél

BUDAPEST, VI-ik kerület Andrássy-ut 2. szám.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. 1532.

Könyvek bámulatos olcsó árban!

Jókai: Összes művei 100 kötet, diszkötésben 250 frt, helyett csak	130 frt	—	kr
Szilágyi: Magyar nemzet története, 10 kötet, diszk. 50 frt. helyett	35	—	—
Eötvös báró: Összes munkái 20 kötet, diszk. 52 frt helyett	28	—	—
Mikszáth: Összes munkái 20 kötet, diszkötés 60 frt. helyett	30	—	—
Petőfi: Összes munkái 2 kötet, remek képekkel, díszes kötésben 36 frt. helyett	15	—	—
Beniczky: Összes munkái, 20 kötet 60 frt helyett	30	—	—
Bárcsnyó: Róma és erdő, gyönyörű diszkötés 6 frt. helyett	3	—	50
Gárdonyi: Göre Gábor összes munkái 10 kötet 18 frt helyett	11	—	—
Jókai: Szabadságharc diszkötésben 12 frt helyett	6	—	—
Vas Gereben: Juratus élet, diszk. 2 frt 80 kr. helyett	1	—	40
Bajza: Összegyűjtött munkái 3 k. diszkötésben 17 frt helyett	6	—	—
Flamarion: Világ vége, 7 frt helyett	3	—	50
„ Csillagok világa 2 k., diszkötésben 3 frt helyett	1	—	50
„ Ujabb csillagászati olvasmányok 4 frt helyett	1	—	50
Marlitt: Vén kisasszony titka, diszk., 2 frt 80 kr. helyett	1	—	40
Radó: Költők albuma, remek diszkötés, 5 frt helyett	3	—	—
Jókai: Kis dekameronja, 100 novellái, 3 diszkötés 7 frt. 50 kr. helyett	4	—	—
Marczali: Világtörténet, 6 kötet, eredeti diszkötésben 48 frt. helyett	20	—	—
Az Osztrák Magyar Monarchia, írásban és képen 7 kötet, kötve 70 frt. helyett	12	—	—
Szalay: Magyarok története, 5 kötet, kötve 26 frt helyett	9	—	—
Suo: Párisi titkok, 15 kötet, kötve. Rendkívül érdekös regény	6	—	—
Meissner: Schwarzgelb. Történeti korrajz, 8 kötet, kötve 9 frt 60 kr. helyett	3	—	50

Kaphatók BRÓDY F. antiquar-könyvkereskedőnél, Budapesten, V. Váci-körút 28. sz. Ugyanitt bármely szakba vágó könyvek, valamint könyvtárak legjobb áron vétetnek. Arjegyzék ingyen és bérmentve. 1448

A SMITH-PREMIER-IRÓGÉP

a világ legjobb gépe. — Grand Prix 1900. Paris.

300,000 darab Smith-Premier már használatban.

Vezérképviselő Erdély, Szatmár- és Máramaros megyék részére:

Strasser Izidor

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 22.

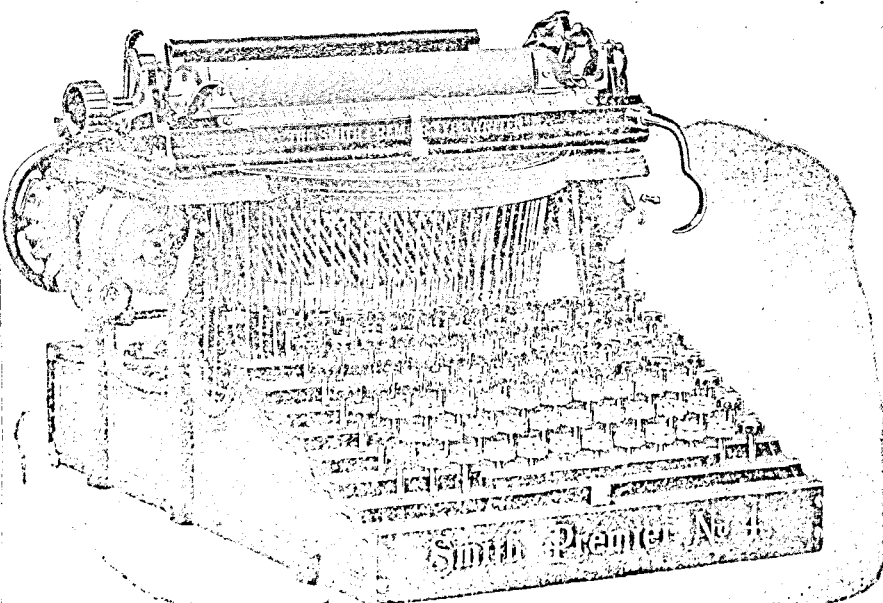
Központ:

Budapest, Andrássy-út 4.

A gépvétel kötelezettség nélkül bárhol próbára felállíttatik.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

1546.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

1458

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEKET, ipari célokra alkalmas compound lokomobilokat, szesz- és benzin-motorokat,

MILLENIUM

fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

Az „Athenaeum” irod. és nyomd. r.-társulat kiadásában megjelent

Gazdasági Művek.

Bakay N. Kendertermelés	3.—	Roboz. Szénkéreg alkalmazása	3.—
— Lentermelés	2.40	Rodiczki. Keresk. és ipari növények. 2 köi.	4.80
Baranyay. Konyhakertészet	3.40	— A juh és gvapju ismertetése	4.—
Brümmer. A takarmányozás gyakorlata	4.—	— Gyakorlati répatermelés (2 kiad.)	2.—
Göthard S. A városi hulladékok értékesítése	3.—	— Gazdasági tanácsok (Új kiadás).	3.—
Grubiczy G. Tyukok	—60	— Takarmánytermesztés	3.—
— Baromfitenyésztés I., II.	3.60	Rovara F. Répatermelés	5.20
Hilgard. Szikes talajok öntözése	2.—	Schmid J. Jóságaink rendezése	2.60
Kenessey K. Trágyakezelés	1.—	Semler. Gyümölcsértékesítés	2.—
— A buza vetőmag	1.—	Sporzon. Mezőgazdasági üzemtan	5.60
Kiss Verner. Aprójószág tenyésztése	2.40	— Mezőgazdasági számvitel	4.—
Lázár. Gazdasági segédeszközök	3.60	Szabó A. A házi állatok bonczana	8.—
Lécoteux. A csalamádé és egyéb takarmányok	4.—	Szalay. Burgonyatermelés	3.—
Milhofer. Mezőgazdasági munkáviszonyok	6.—	Szilassy Z. Fű-féle takarmánynövények	4.—
Mittermeier. Szeszgyártás	2.—	Szűts Mihály. Mezőgazdasági becsléstan	4.80
Molnár I. Szőleink újjalakítása	2.40	Tormay. A szarvasmarha I.	4.—
Ottó-Benes. Rózsatenyésztés	1.80	— II.	8.—
Papst. Szarvasmarhatenyésztés	10.—	Vadászműszótár, magyar-n. és n.-magyar	1.60
Praznovszky. Dohánytermelés	2.—	Wolf Okszerű takarmányozás	4.—
Raiffeiseln A hitelszövetkezetek	2.—	Zlamál V. Állatkor- és gyógytan	11.—

Kaphatók az Athenaeum r.-t. könyvkiadó hiv.-ban (VII., Kerepesi-út 54) és minden hazai könyvkereskedésben.

Az Athenaeum r.-társulat kiadásában megjelent alábbi műveket különösen

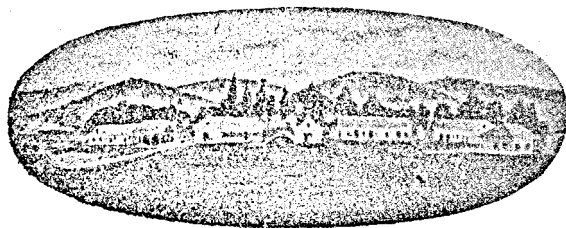
Vadászat kedvelők figyelmébe ajánljuk:

Diezel-Mika. Az apróvad vadászata	20.—
Fónagy. A vizsla idomítása	6.—
Hynsphil. Az angol vizsla	4.—
Mika. Vizslaidomítás kötet	2.40
Hanusz István. A növények világából	3.—
— A fák birodalmából	4.20
Balkay Adolf. A szarvas és vadászata diszköt.	10.—
Bárony István. Magyar természeti és vadászati képek, diszkötésben	13.—
— Vig világ, diszkötésben	24.—
— Erdőn, mezőn, diszkötésben	20.—
— Mulattató vadászrajzok, diszkötésben	8.—

Kiváló művészek remek, eredeti rajzaival és műmellékletekkel.

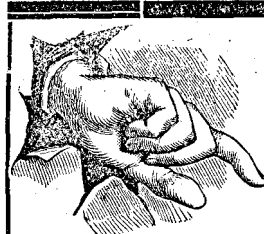
Kiadta az Athenaeum irod. és nyomda r.-t. (Budapest, VII., Kerepesi-út 54.) és megrendelhető ugyanott, mint minden hazai könyvkiadásnál. 1470 I.

Báró Bánffy János úr ömértósága szilágynagyfalusi uradalmába egy földmives iskolát végzett, komoly gondolkozású és dolgozószerető s feltétlenül józan életű ispán kerestetik július 1-sőjéni, esetleg előbbi belépésre. Az illető tanyán volna alkalmazva s így csakis nős egyének ajánlatukat eddigi működésük és fizetési igényük közlésével s bizonyítványaik másolatával — melyek vissza nem adatnak — küldjék be Dénes Ferencz uradalmi tisztartóhoz Szilágynagyfaluba. 1529

Eladó birtok.

Kisküküllővármegyében az állomástól 5 kilométer távolságban fekvő 480 cat. hold prima rét, szántó, legelő, szőlő és erdőből álló birtok megfelelő udvarházzal, gazdasági épületekkel ellátva eladó, ára 56,000 forint.

Czim a kiadóhivatalban megtudható. 1415

A cimre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergueran-fils leghiresebb páris gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület,

Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1356

A legjobb új, egyszer használt

ZSÁK,

vizhatlan PONYVA a legolcsóbban kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsákárúházában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31-33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

széna- és szalmaszállítás-hoz a legjutányosabb kölcsöndij mellett 1:51

A legszolidabb kiszolgálás.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú műtrágyafélék, ugymint: csontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdézőkördések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

RÁCZ GYÖRGY a telecska magaslatán fekvő kulai jolánföldi szőlőtelepét és kertészetét bérbe vettem, amiről a nagyérdemű közönséget értesítve megjegyzem, hogy főtörekvésem lesz a legszolidabb kiszolgálás a fajtisztaság megőrzése a jolánföldi szőlőtelep jóhírnevének ápolása. Egyben jelzem, hogy a szőlőtelepen kapható: 1. Szokványminőségű gyökeres és sima zöldajtvány. 2. Amerikai és európai gyökeres és sima vessző. 3. Gyümölcs-,

kajszin- és barackfák, Gleditsia és minden más felülmuló **Maclura Aurentiaca** élősövény.

MANHOLD KÁLMÁN nagybérő, Kula, Bácsm.

1456

BÜKKFA-SZÉN

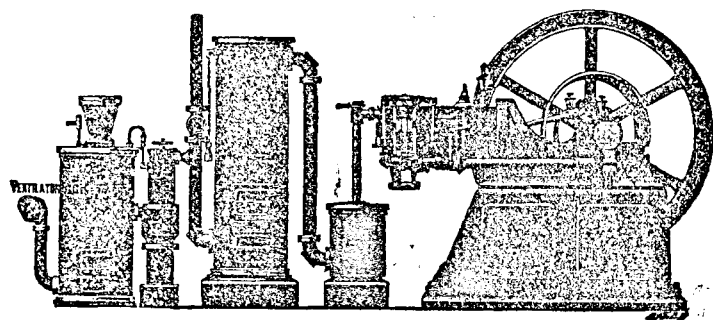
waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 fillérért Rettegi sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr
erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számíttatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni Szállitunk szemet kissebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is. 1423

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomobilok, szlívő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

1465.

Jutányosan eladó

Százados

új marhamérlegek

1500 kgr. hordképességű erős vaskorlással 2½ méter hosszú, 1½ m. széles,

Új szekér hidmérlegek

4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló súlylával 4 méter hosszú, 2 méter széles. 1424

Becserelek

ócska marhamázsákat új hidmérlegekre. — Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérleg-

műszerész.

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

Magy. Unit. Egyház Ladamos-Alamori uradalmába (Alsó-Fehérmegye)
gazdasági intézői állás

folyó évi május hó 15-én betöltendő lesz, miután ezen tisztai állás korpótlékkal beállított jól dotált elsőrendű biztos állás, amire pályázatot hirdetek.

Ezen állásnak pályázóitól kívántatik:

Felsőbb gazdasági tanintézeti oklevél, több évi gyakorlat és lehetőség a román nyelv bírása, — mert aki románul beszél, előnyben részesül — fedhetlen előélet, 30—40 éves kor, jó írás és számvitelbeni jártasság.

Fizetési és egyéb feltételek — megtudhatók alólirott jószágigazgatónál — ahova a pályázati kérvények is beadandók.

Kérvény felszerelendő: Oklevél másolat, kereszt levél, szolgálattal gyakorlati bizonyítvánnyal.

Pályázati határidő folyó évi március hó 31-ig.

Szentiványi István,

jószágigazgató.

1493

FENÉR MIKLÓS gépgyár részv.-társ.

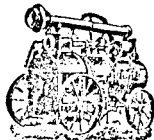
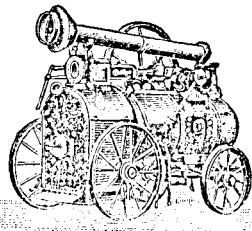
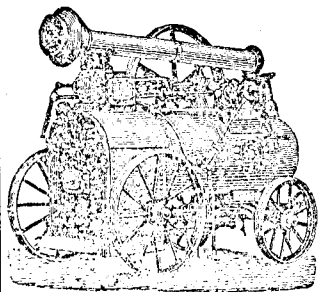
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 80. SZÁM.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült cséplőgarnitúrákat, kazalozókat stb., továbbá „saját gyártmányú” tolókeres rendszerű **vetőgépeket**

és más gazdasági

gépeket.

1492.

HASZNALT és JAVITOTT
Locomobilok és gőzcséplőgépekben
az ország legnagyobb raktára.

Locomobilok és gőzcséplőgépekre cserüzletek köttetnek.
Erdélyrészi főképviselelőnk
Wessel Leó, Kolozsvár New-York száll.

Beregi és Társa kereskedelmi ügynökségi és biztosítási irodája által

Telefon szám 551. Kolozsvártt, Ferencz József-út 42.

Eladó: Kolozsvárhoz 18 kilométer távolságban egy 1527 holdas birtok, gazdasági épületek és teljes marhaállománnyal.

Eladó: Szolnok-Dobokamegyében egy 350 és egy 450 holdas birtok gazdasági épületekkel, utóbbi birtokhoz jól jövedelmező vásárvám jog is tartozik.

Bérbeadó: Szolnok-Dobokamegyében egy 250 holdas birtok, vagyon alkalmas legelővel.

Kerestetik: Megvételre bármily nagy területtel fenyő és tölgyerdő a legmagasabb ár mellett.

Kerestetik: 1905. őszevaló szállításra 1000—1500 Waggon hasított bükk tűzifa előnyös árban.

Fentti cég elfogad Erdély egész területére megbízásokat, birtok eladás és vételre, nemkülönböztetve birtokbérbeadásra, továbbá előnyös törlesztéses és olcsó kamatu váltó kölcsön közvetítésre. — Levelezés költségmentes. — Közvetítési díj mérsékelt. 1549

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság
 ● LEOBESDORF. ● BUDAPEST. ● RATIBOR. ●
 Városi üzlet: BUDAPEST, Ferenciek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiórlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítósigákat, zsákfelvonókat, detachurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

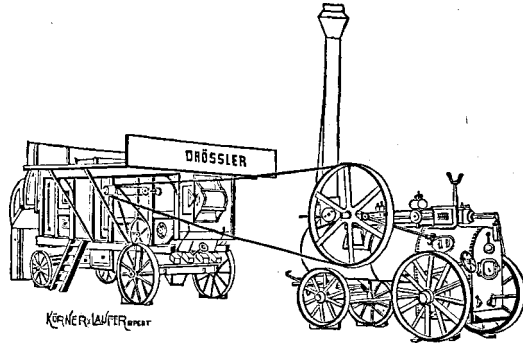
Bánki rendszerű benzín és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1485

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár
 BUDAPEST, VI. Váci-körút 59. 1449

Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Gőzcséplőket, Járgányos- és kézi cséplőket, Benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb

gazdasági gépeket,
 Gőzeke-készleteket szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálók.

Képviselők ke-restetnek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:		
Alapítványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		374.767.80 "
Összesen:		2.253.007.80 K.
1901. évi fölösleg		90.349.— K.
1902. " "		59.782.36 "
1903. " "		109.331.73 "
1904. " "		72.438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felesleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

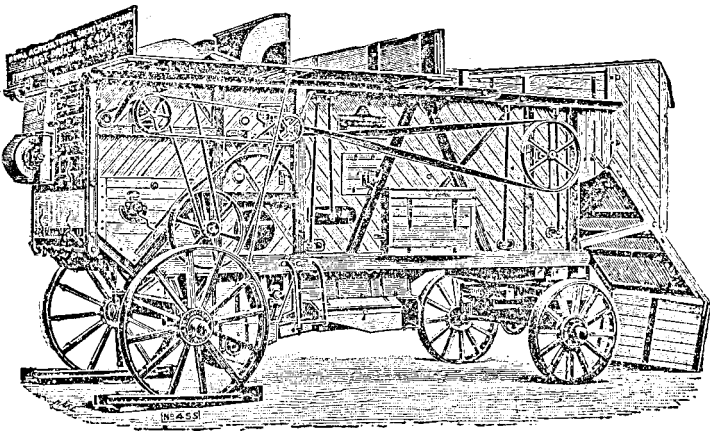
1013

az igazgatóság.

A Bizalom legnagyobb jele,

legnagyobb részét hogy szőlőoltványaim legnagyobb részét már lefoglalták s egymillióból csak 150,000 van eladó. Sima zöld oltvány . . . 90 korona ezrenként. Gyökeres zöld oltvány 160 " " 2 éves gyökerű zöldoltv. 180 " " mely idősebb szőlők pótlására legalkalmasabb. Legolcsóbban a legjobb fajokban és kitűnő minőségben szőlőoltvány csakis nálam szerzhető meg. Székely J. Gyöngyös, Szt.-Urbán templom. 1517

GRAEPEL HUGÓ gépgyáros Marshall Sons & Co. L. vezérügynöke BUDAPEST, V., Váci-ut 40—46

Ajánlja:

Eredeti MARSHALL féle gőzlokomobiljait, saját gyártmányú legújabb cséplőgépeit, szabadalmazott kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeit és szab. törekrostaikat vaslemezből, melyből a múlt évben körülbelül 1000 darabot szállított.

Ezen szab. törekrostaikat mindenütt jól beváltak és hajlandó vagyok azokat bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobbak, mint bármely másfajta törekrosta.

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta leírást, mintát és elismerő levél füzetét kívánatra ingyen és bérmentve küldök. 1066

1242

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus 1323

fegyvergyár és (prácios) puskaműves

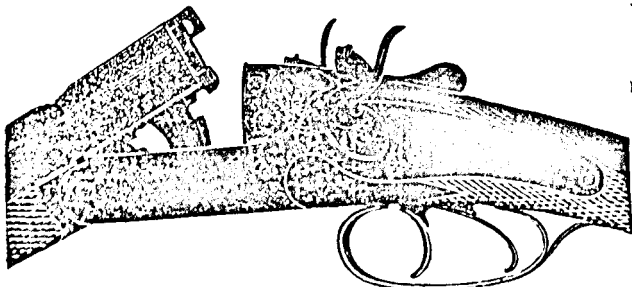
FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és cséplő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8—kilogramm.

Ujdonság: Browning-féle automatikus sorét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

Hiánytpótló munka.

A magyar könyvtermelés diadala!!

Páratlanul álló diszes kiállítású, képekkel gazdagon tarkított, érdekesen megírt munka jelent meg a nagyközönség számára:

A Világ Történelme

SZERKESZTI
ENDREI ZALÁN.

Ezt a munkát kiváló művészi értékű, nagy mesterek festményei után készült színes műmellékletek díszítik. A munkában magában 1200 több szép értékes, érdekes kép van.

A szép, pazar pompájú műmellékleteken, a gyönyörködtető képekhez teljesen megfelelő **érdekes előadásu a szöveg**, amely oly könnyedén, oly szórakoztatóan adja elő a világ történelmét, hogy az olvasónak nemcsak gyönyörűsége telik benne, de szellemi pihenésütl is szolgál. A munka nem száraz tudományos könyv.

Mindenki, aki a történelem iránt érdeklődik, ennek a munkának a megismerése után azt fogja mondani: Ez az, amit régen keresek, ez az amire szükségünk van.

Hogyan győződhetünk meg ennek igazságáról?

Kérjünk mutatványszámot, melyet a kiadóhivatal ingyen küld meg.

1464. I.

Mi a munka ára?

Füzetenként 40 fill. (20 kr.), előfizetési ára $\frac{1}{4}$ évenként (13 füzetért) 5 kor. 20 fill. (2 frt 60).

Minő kedvezményben részesül, aki előfizet?

Ingyen kap a munka 3 kötetéhez páratlanul álló, diszes iparművészeti becsü bekötési táblát. A tábla értéke 20 korona. Ezt csakis az előfizetők kapják. Amikor a munka készen lesz, ára tetemesen drágább lesz, mint most füzetenként vásárolva, vagy előfizetés útján.

Hogy rendelhetjük meg legkényelmesebben a munkát?

Levágjuk az alábbi szelvényt, egy levelezőlapra ragasztjuk és a levelezőlapra a következő címet írjuk:

A Világ Történelme t. kiadóhivatalának

Budapest,
VII. Erzsébet-körut 38.

A „Világ Történelme“ Kiadóhivatalának

Budapest, VII., Erzsébet-Körut 38.

Alulírott ezennel megrendelem A Világ Történelme című füzetekben megjelenő, képes diszmunkát és kérem, hogy címemre a hetenként megjelenő füzeteket elküldjék, az 1. évi előfizetést 5 K. 20 fill. (2 frt 60 kr.) utánvétellel az első füzet beküldésekor szedjék be; a további előfizetést negyedévenként pontosan előz fogom beküldeni. Jelen megrendeléséből kifolyó rendes előfizetésemért **kedvezményül** megkapom a munkához készült diszes bekötési táblákat és a füzetgyűjtő mappát **teljesen ingyen**.

aláírás.

Kérjük tisztán és olvashatóan kitölteni.

Megrendelő neve:

Allása:

Teljes címe (város, utca, megye, u. p.)

Levelezőlapon címünkre beküldendő.

Tessék levágni és levelezőlapra ragasztani.

!! Tessék mutatványszámot kérni !!